

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„Škola pro všechny“

Školní vzdělávací program

**Základní školy a mateřské školy Višňová,
okres Liberec**

Višňová 173, 464 01 Frýdlant

Tento dokument **č. j. 2013-250/III** je zpracován na základě Upraveného rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který je součástí [Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání č. j. MSMT_2647/2013-210 ze dne 29. ledna 2013.](#)

Tento dokument byl včetně přílohy schválen v pedagogické radě dne 28. 8. 2013.

Tento dokument byl schválen v Radě školy dne 29. 8. 2013.

Platnost tohoto dokumentu: od 1. září 2013

Obsah

ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	7
ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT.	10
UČEBNÍ PLÁN – 1. STUPEŇ.....	15
Poznámky k učebnímu plánu.....	15
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	17
Český jazyk.....	17
Cizí jazyk.....	28
Anglický jazyk.....	30
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	32
Matematika.....	32
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	41
Informatika.....	41
ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	43
Prvouka.....	44
Vlastivěda.....	51
Přírodověda.....	55
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	59
ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	63
Tělesná výchova.....	63
UMĚNÍ A KULTURA	66
Výtvarná výchova.....	66
Hudební výchova.....	71
ŠKOLNÍ DRUŽINA.....	75
AUTOEVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST.....	78

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Údaje o škole:

Název: Základní škola a mateřská škola Višňová
příspěvková organizace, okres Liberec
Adresa: Višňová 173
464 01 Frýdlant v Čechách
IČO: 72743522
IZO : 600080129
Telefon/fax: 482 348 148
E-mail: skola@zsvisnova.cz
Ředitelka: Mgr. Helena Roubalová
Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Helena Roubalová

Zřizovatel:

Název: Obec Višňová
Adresa: Višňová 184
464 01 Frýdlant v Čechách
IČO: 263265
Telefon: 482 348 005, 482 348 168
E-mail: visnova@iol.cz
Starostka: Mgr. Vladimíra Erbanová

Charakteristika školy

Jsme základní školou s 1. stupněm a mateřskou školou. Škola má kapacitu 150 žáků, v průměru však navštěvuje jednu třídu 15 žáků. Školu navštěvují žáci ze všech částí obce Višňová a z obce Černousy. Tomu jsou přizpůsobeny jízdní řady vlakové i autobusové dopravy, dobré spojení je i s Frýdlandem.

Základní škola sídlí v budově na jedné straně obce, školní družina sídlí v samostatné budově na druhé straně obce. Ve stejné budově se nachází školní restaurace firmy Scolarest, která zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance školy. Škola má jednu tělocvičnu a využívá hřiště TJ Jiskra Višňová. Škola je vybavena běžnou didaktickou technikou, k výuce se využívají multimediální dataprojektory a interaktivní tabule. Ze všech míst školy je přístup na internet. Každý žák i každý učitel má možnost využívat e-mailovou poštu. Je vybudována učebna v přírodě.

8. dubna 2004 vznikla při škole Rada školy. Při škole působí také SRPDŠ.

Pedagogický sbor základní školy se skládá z mladých i zkušených plně kvalifikovaných pedagogů. Při škole působí výchovný poradce, metodik primární prevence, garant pro ekologickou výchovu. Jeden z pedagogů má na starosti kulturní dění (Mládež a kultura, Klub mladých čtenářů). Všichni učitelé se dále vzdělávají, účastní se odborných a metodických akcí podle své aprobační, seminářů a kurzů ke zvyšování své pedagogicko - psychologické způsobilosti. Absolvovali také základní kurz první pomoci a jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech.

Velkou pozornost věnuje škola žákům prospěchově slabším a žákům se zdravotním postižením, zdravotním a sociálním znevýhodněným. Díky nižšímu průměrnému počtu žáků ve třídách je možné efektivněji uplatňovat individuální přístup a vyučovat je podle specificky upravených individuálních plánů. Těmto žákům je navíc nabízeno pravidelné doučování v rámci konzultačních hodin. Škola usiluje i o plnou integraci dětí se specifickými poruchami učení (zřizuje poradnu pro děti s dyslektickými obtížemi) i dětí zdravotně postižených. Nadaným žákům je věnována pozornost nejenom při vyučování, kdy se opět uplatňuje individuální přístup, ale zapojují se do i různých projektů, účastní se vědomostních soutěží a olympiád.

Škola je zapojena v dlouhodobém ekologickém projektu M.R.K.E.V. Krátkodobé projekty na aktuální témata (např. Den Země) i dlouhodobější projekty se postupně stávají pravidelnou součástí života školy. Každoročně jsou dva dny věnovány ochraně člověka za mimořádných situací (požární poplach, evakuace, zdravotní apod.).

V rámci ekologické výchovy škola spolupracuje se středisky ekologické výchovy STŘEVLIK a Divizna.

Snažíme se o dobré a otevřené vztahy se zákonnými zástupci žáků, obcí a veřejností. Informace o prospěchu a chování žáků získávají zákonní zástupci průběžně prostřednictvím žákovských knížek, je zavedený elektronický informační systém (elektronická žákovská knížka na webových stránkách školy). Zákonní zástupci se o výsledcích svých dětí mohou informovat průběžně po celý rok u jednotlivých učitelů. Dvakrát ročně (v 1. a ve 3. čtvrtletí) jsou vyhrazena informační odpoledne pro zákonné zástupce, kde se s nimi jedná diskrétně, mezi čtyřma očima. Těchto informačních odpolední se společně se zákonnými zástupci mohou účastnit i žáci.

Každý rok organizujeme pro zákonné zástupce i veřejnost Den otevřených dveří a tvůrčí dílny. Ve spolupráci se SRPDŠ probíhá závěrečná školní akademie, masopustní rej, karneval i Den dětí.

V průběhu celého školního roku se žáci účastní různých sportovních soutěží. Jsme členy AŠSK. Pravidelně se účastníme atletických závodů, soutěží ve fotbale, florbale a vybíjené.

V rámci projektu „Rozvoj spolupráce škol v česko-polském příhraničí“ dlouhodobě

spolupracujeme s polskou školou v Sulikóvě (účast na sportovních turnajích, výměnné pobyty žáků).

Škola provozuje prostřednictvím občanského sdružení I. O. - Inteligentní odpoledne volnočasové aktivity pro děti (zájmové útvary – jazykové, sportovní, přírodovědné i umělecké) i pro dospělé (jazykové kurzy – angličtina, němčina a kurz práce s počítačem). Ceny zájmových útvarů jsou přizpůsobeny zdejší sociální situaci – většina z nich je zdarma, některé za nízký poplatek. Škola úzce spolupracuje s místní obecní knihovnou, žáci ji mohou s učiteli využívat během vyučování nebo samostatně navštěvovat ve svém volném čase.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

1. Prioritní vzdělávací záměry školy:

Škola otevřená žákům, jejich zákonným zástupcům, obci a veřejnosti:

- ŠVP respektuje sociální složení obyvatelstva oblasti a učitelé uplatňují při výuce individuální přístup k dětem sociálně znevýhodněným a prospěchově zaostávajícím
- škola integruje žáky s poruchami učení i tělesným postižením
- vzdělávací program školy, jeho realizace ve vyučování a hodnocení práce žáka je věcí veřejnou, způsob informování si volí zákonný zástupce z nabídky školy
- škola připravuje každoročně celou řadu akcí pro zákonné zástupce žáků a veřejnost, úzce spolupracuje s obcí Višňová a dalšími institucemi v oblasti
- škola je vzdělávacím centrem obce (propojení výuky, zájmové činnosti a kurzů pro dospělé)

Škola zajímavá pro žáky:

- hlavní metodou žákova učení je jeho aktivní činnost a vlastní objevování poznatků pod vedením učitele a s podporou moderních informačních médií a komunikačních strategií
- škola podporuje spolupráci mezi žáky a práci na společných projektech
- ŠVP nabízí zájmových útvarů, včetně jazykových kurzů pro žáky
- škola podporuje tělesnou výchovu a sport, spolupracuje s KFS a TJ Jiskrou Višňová

Škola užitečná pro život:

- škola vede své žáky ke zdravému stylu života
- ŠVP klade důraz na dovednosti použitelné v dalším vzdělávání a praktickém životě
- škola preferuje jazykovou vybavenost a počítačovou gramotnost
- důležitou součástí ŠVP je výchova k volbě povolání, škola poskytuje poradenství při profesionální orientaci žáka (možnost studia na víceletém gymnáziu)

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence	Jakými výchovně vzdělávacími strategiemi se daných kompetencí snažíme dosáhnout?
Kompetence k učení	<p>Žáky vedeme k tomu, aby si byli schopni své vlastní učení naplánovat a zorganizovat. S pomocí učitele žáci hledají nejlepší způsob učení, který odpovídá jejich učebnímu stylu. Důraz je kladen na práci s textem, na vyhledávání informací a na jejich zpracování.</p> <p>Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, učí se pracovat s chybou.</p> <p>V rámci krátkodobých projektů využívají žáci poznatky z různých vzdělávacích oblastí, čímž si na určité jevy vytvářejí komplexnější pohled.</p> <p>Žáci mají možnost účastnit se soutěží a olympiád.</p>
Kompetence k řešení problémů	<p>Ve vyučování uplatňujeme prvky činnostního učení; žáci jsou vedeni pomocí problémových úloh k tomu, aby navrhovali adekvátní možnosti řešení. Ve výuce přírodovědných předmětů se často využívají pokusy či krátkodobé projekty. Žáci mohou výsledky své práce prezentovat v multimediální učebně.</p>
Kompetence komunikativní	<p>Ve všech vzdělávacích oblastech se snažíme vést žáky k tomu, aby se výstižně a kultivovaně vyjadřovali. S využitím modelových situací se žáci učí naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat. Ke komunikaci s veřejností využíváme místního měsíčníku „Zprávy z Višňové“, k jehož tvorbě žáci sami aktivně přispívají. Podporujeme komunikaci se zahraničními školami (Sulików) – pořádáme společné akce pro žáky.</p>
Kompetence sociální a personální	<p>Během vyučování vedeme žáky k tomu, aby byli schopni pracovat v týmu (skupinová práce, projekty, diskuse, debata).</p> <p>Žáky vedeme k respektování lidí z jiných prostředí, zejména handicapovaných spolužáků a jejich potřeb.</p>
Kompetence občanské	<p>Žáci se spolupodílejí na vytváření pravidel chování (školního řádu); uvědomují si tak nutnost zákonů a společenských norem.</p> <p>Žáky již od prvního ročníku vedeme k tomu, aby se dokázali adekvátně zachovat v krizových situacích, aby dokázali poskytnout první pomoc.</p> <p>Důraz klademe také na environmentální výchovu, která prolíná jednotlivými ročníky v jednotlivých předmětech i v rámci projektů.</p>
Kompetence pracovní	<p>V oblasti Člověk a svět práce jsou žáci vedeni k tomu, aby dokázali aktivně používat materiály, nástroje a vybavení v závislosti na daném cíli, aby dbali na ochranu svého zdraví i zdraví ostatních lidí a na ochranu životního prostředí, kulturních a společenských hodnot. Snažíme se o to, aby žáci spolu se svými zákonnými zástupci dokázali objektivně zhodnotit své reálné možnosti při volbě povolání.</p> <p>Další orientace žáků je podporována pestrou nabídkou zájmových útvarů.</p>

3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola má několikaleté zkušenosti s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd:

1. Žáci, u kterých se projevují příznaky některé ze specifických vývojových poruch učení a chování, posíláme po projednání s jejich zákonnými zástupci a s jejich souhlasem na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny.
2. Na základě závěrů a doporučení z vyšetření (které nám zákonní zástupce mohou poskytnout) s žáky individuálně pracujeme; v případě potřeby podle individuálního vzdělávacího plánu.
3. Mimo vyučování mohou tito žáci navštěvovat jednou - dvakrát týdně doučovací a procvičovací hodiny s učitelem.

Škola je připravena také na integraci žáků tělesně či smyslově handicapovaných do běžných tříd; i v tomto směru máme zkušenosti. Pokud je to pro vzdělávání takového žáka nutné, pomáhá mu při práci ve škole asistent.

4. Žáci mimořádně nadaní

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných probíhá v běžných třídách a realizuje se zejména těmito postupy:

1. Diferencovaným přístupem při zadávání školních a domácích úkolů.
2. Žáci, kteří projevují o některou vzdělávací oblast zvýšený zájem, si své znalosti, dovednosti a schopnosti mohou prohloubit v rámci zájmových útvarů.
3. Žáci mimořádně nadaní mají možnost individuálních konzultací s vyučujícími.
4. Každý žák má možnost připravovat se s učitelem na soutěže a olympiády podle svého zájmu.
5. Učitelé jsou připraveni vytvořit pro mimořádně nadané žáky individuální vzdělávací plán, který bude odpovídat aspirační úrovni daného žáka (prohloubení a rozšíření vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, účast ve výuce některých předmětů ve vyšších ročnících apod.) Se souhlasem zákonných zástupců můžeme spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou.

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Osobnostní a sociální výchova					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání			INT - Prv	INT – VI, Př	INT – VI
Sebepoznání a sebepojetí			INT – ČJ	INT – ČJ	INT – ČJ
Seberegulace a sebeorganizace			INT – ČJ	INT – ČJ	INT – ČJ
Psychohygiena	INT – ČJ	INT – ČJ	INT – ČJ	INT – ČJ	INT – ČJ
Kreativita	INT – VV, ČSP	INT – VV, ČSP	INT – VV, ČSP	INT – VV, ČSP	INT – VV, ČSP
Poznávání lidí	INT - Prv	INT - Prv	INT – Prv		
Mezilidské vztahy	INT - Prv	INT - Prv	INT - Prv		
Komunikace	INT – ČJ	INT – ČJ	INT – ČJ	INT – ČJ, VI	INT – ČJ, VI
Kooperace a kompetice				INT – ČJ, VI	INT – ČJ, VI
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				INT – ČJ, VI, Př	INT – ČJ, VI, Př
Hodnoty, postoje, praktická etika			INT – ČJ		

Výchova demokratického občana					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola				INT - VI	INT – VI
Občan, občanská společnost a stát				INT - VI	INT - VI
Formy participace občanů v politickém životě				INT - VI	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				INT - VI	

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá				INT – V1	INT - V1
Objevujeme Evropu a svět				INT – V1	INT - V1
Jsme Evropané					INT - V1

Multikulturní výchova					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference				INT – V1	INT - V1
Lidské vztahy	INT – Prv	INT - Prv	INT - Prv		
Etnický původ				INT - V1	
Multikulturalita				INT – V1	INT - V1
Princip sociálního smíru a solidarity	INT - Prv	INT - Prv	INT - Prv		

Environmentální výchova					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				INT - Prv	INT - Prv
Základní podmínky života	INT - Prv	INT - Prv	INT - Prv	INT - Prv	INT - Prv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			INT - Prv		INT - Prv
	PROJEKT Den Země				
Vztah člověka k prostředí			INT - Prv	INT - V1	INT - Prv

Mediální výchova					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INT – ČJ	INT – ČJ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					INT - ČJ
Stavba mediálních sdělení				INT - ČJ	INT - ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení					INT - ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti					INT - ČJ
Tvorba mediálního sdělení					INT – ČJ
Práce v realizačním týmu					INT – ČJ

Etická výchova

Etická výchova má za cíl dosáhnout prosociálního chování žáků, které spočívá především v osvojení si chování, které podporuje dialog, nezištnou spolupráci ve skupině, vede k přesahu mimo hranice v kolektivitu a ke komplexní prosociálnosti. Směřuje k základní orientaci v mravních hodnotách, k vytvoření a zvnitřnění vlastního hodnotového systému žáka. Z žáka chce vychovat zralou osobnost, která dokáže vykonat dobro bez nároku na odměnu a ocenění ostatních, pouze na základě vlastního uspokojení z naplnění svých vnitřních hodnot a požadavků.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :

- účinné spolupráci ve skupině
- spoluvytváření pravidel a podílu na jejich dodržení
- rozvíjení základních komunikačních a asertivních dovedností
- aktivnímu naslouchání druhým a navracení porozumění
- sebezpoznání a sebeakceptaci
- pozitivnímu hodnocení druhých, pozitivnímu přístupu k životu v běžných i ztížených podmínkách
- vytváření hodnotných mezilidských vztahů, empatii, vzájemné pomoci
- ovládání a řízení svého jednání a chování
- úctě k člověku, lidské důstojnosti, toleranci k druhým

- úctě k hodnotám rodiny, tradic i duchovním hodnotám
  - úctě a respektování přírody
  - přijetí zodpovědnosti, uvědomění si práv. povinností a své zodpovědnosti za druhé
  - zodpovědnému přístupu ke vzdělání
  - řízení a organizaci učení
  - komplexnímu pohledu na jevy a skutečnosti
  - rozpoznání problému schopnosti navrhnout jeho řešení a řešit problémové situace ve školním kolektivu
  - tvořivosti zejména v oblasti mezilidských vztahů
  - kritickému myšlení, vyslovení, přijetí a pozitivnímu zpracování konstruktivní kritiky
  - schopnosti vyjádřit a obhájit svá stanoviska a rozhodnutí
- Výuka etická výchovy je postavena na prožitkové pedagogice, upřednostňována je práce ve skupinách.

Etická výchova					
Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Komunikace	INT – ČJ,	INT – ČJ,	INT – ČJ	INT – ČJ, VI	INT – ČJ,VI
Důstojnost a identita lidské osoby	INT - Prv	INT -Prv	INT -Prv	INT – ČJ	INT – ČJ
Asertivní chování				INT - Prv	INT - Prv
Reálné a zobrazené vzory				INT - ČJ	INT - ČJ
Iniciativa a komplexní prosociálnost	INT – Prv, ČSP, Vv	INT - Prv, ČSP, Vv	INT – Prv, ČSP, Vv	INT – VI, ČSP, Vv	INT – VI, ČSP, Vv
Aplikovaná etická výchova – etické hodnoty, ochrana přírody a životního prostředí				INT - Prv	INT - Prv
Aplikovaná etická výchova – rodina	INT – ČJ, Prv	INT – ČJ, Prv	INT – ČJ, Prv		
Aplikovaná etická výchova – sexuální zdraví				INT - Prv	INT - Prv
Aplikovaná etická výchova – duchovní rozměr člověka	INT - Prv	INT - Prv	INT - Prv		
Aplikovaná etická výchova – ekonomické	INT - Prv	INT - Prv	INT - Prv	INT – VI	INT – VI

hodnoty					
---------	--	--	--	--	--

Vysvětlivky:

INT = integrace obsahu tematického okruhu průřezového tématu do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

PRO = projekt

Prv = Prvouka, Přv = Přírodověda, Vl = Vlastivěda, VV = Výtvarná výchova, ČSP = Člověk a svět práce, ČJ = Český jazyk a literatura

Dopravní výchova

Bezpečnost silničního provozu je celosvětovým problémem. Proto se snažíme věnovat ji na naší škole zvýšenou pozornost.

V 1. a 2. ročníku se žáci seznamují v rámci prvouky s pravidly důležitými pro chodce, ve 3. třídě začínají jezdit děti na dopravní hřiště do Frýdlantu a učí se základy pravidel silničního provozu pro cyklisty. Důležitým mezníkem je třída čtvrtá, kdy žáci skládají zkoušky k získání Průkazu cyklisty. Ve škole se na ně děti připravují formou zkušebních testů pro cyklisty, které si také mohou vyzkoušet na počítači pomocí programu BESIP. V rámci přípravy navštíví několikrát dopravní hřiště ve Frýdlantu, kde také skládají závěrečné zkoušky.

V měsíci dubnu píší žáci 2. – 5. tříd testy zaměřené na dopravní výchovu. Několikrát do roka zveme Policii České republiky, která dělá přednášky žákům na 1. stupni základní školy a kontroluje před školou cyklisty - vybavení kola a nošení přilby.

UČEBNÍ PLÁN – 1. STUPEŇ

Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem	Z toho DČD
Český jazyk a literatura	7 + 1	7 + 2	7 + 2	7	7	40	5
Cizí jazyk	1	1	3	3	3	11	2
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	24	4
Informatika	0	0	0	0	1	1	
Prvouka	2	2	2 + 1	0	0	7	1
Přírodověda	0	0	0	1 + 1	2	4	1
Vlastivěda	0	0	0	2	1 + 1	4	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	
Průřezová témata							
Celkem	20	22	25	25	26	118	14

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

- zahrnuje jazykovou a komunikační výchovu, literární výchovu a psaní

Cizí jazyk

- od 1. do 5. ročníku škola organizuje výuku cizího jazyka; přednostně je všem žákům nabízen jazyk anglický (v případě velkého zájmu o jiný cizí jazyk je možné nabídnout jazyk německý – nezaručujeme však, že se na středních školách na jiný cizí jazyk než anglický bude navazovat)

Matematika

- v rámci hodin matematiky jsou začleněna témata finanční gramotnosti

Tělesná výchova

- nejpozději ve 3. ročníku probíhá v rámci výuky kurz plavání v rozsahu 10 lekcí

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Český jazyk

Základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy je kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a cítění druhých lidí. Získává prostředky k tomu, aby chápal význam nejdůležitějších literárních výtvorů v historii národní a evropské kultury a mohl se orientovat v různých formách slovesné produkce současnosti.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Časové dotace českého jazyka v jednotlivých ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Týdenní časová dotace	8 hodin	9 hodin	9 hodin	7 hodin	7 hodin

I. STUPEŇ

1. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo - 3. ročník	Průřezová témata
Žák - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- článek, nadpis, řádek, odstavec - nácvik hlasitého a tichého čtení - procvičování plynulého čtení vět	- zvyšování plynulosti čtení, jeho kvality a rychlosti, vzbuzení zájmu o četbu prostřednictvím prezentace vhodných knih		

- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené souvislosti	- práce s učebnicí - ústní i písemné zadávání úkolu s cílem zvýšit schopnost práce podle instrukcí			
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - zdvořilost - otevřená komunikace	- seznámení s komunikačními pravidly při rozhovoru	- dramatizace rozhovoru s lékařem, s pracovníkem cestovní kanceláře - respektování pravidla neskákat druhému do řeči, umění naslouchat	- respektování pravidla neskákat druhému do řeči, umění naslouchat	Komunikace. Naslouchání druhým, vyjadřování vlastního názoru, diskuse. Komunikace při vytváření výchovného kolektivu. Důstojnost a identita lidské osoby
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení			
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- říkadla a jejich rytmičtější, nafukování balónku - hry s dechem - kontrola vlastního tempa řeči - volba hlasitosti			
- osvojí si oslovování křestními jmény, umí vhodně pozdravit, dokáže naslouchat, dodržuje jednoduchá komunikační pravidla	- představení se, otevřená komunikace, pozdrav, úsměv, jednoduchá komunikační pravidla ve třídě, zdvořilost, pokládání otázek, zrakový kontakt			Komunikace při vytváření výchovného kolektivu. Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích. Základy neverbální komunikace.
- umí poděkovat, omluvit se, přiměřeně gestikuluje		- poděkování, prosba, omluva, podání ruky, gestikulace		Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích. Základy neverbální komunikace.

- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích			- postoje těla, mimika, vyjádření a usměrňování základních citů, projevy radosti a smutku - pantomimické hry	Základy neverbální komunikace. Komunikace citů.
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vyprávění vlastní příhody - krátký mluvený projev	- vyprávění vlastní příhody - rozlišovat podstatné, správně řadit děj - popis zvířátka, oblíbené hračky	- vyprávění vlastní příhody - osnova	Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti, novinky. Aplikovaná etická výchova – rodina. Sebepoznávání a sebepojetí
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- správné sezení, sklon sešitu, správná volba psací potřeby, držení pera			
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- cvičení kresebného charakteru, průpravné cviky na psaní - psaní písmen, slabik, slov - užití tečky a čárky ve větě	- psaní jednotlivých písmen, číslic, jejich automatizace - nácvik spojů jednotlivých písmen - kontrola vlastního písemného projevu	- procvičování psaní - římské číslice	
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- opis a přepis, diktát	- opis a přepis, diktát - žádost	- opis a přepis, diktát - slohová cvičení	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- řazení obrázků a vypravování příběhu, popis obrázků		- řazení obrázků, vět, částí textu, V, vypravování příběhu, popis obrázků	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová a sluchová příprava pro čtení - analyticko-syntetická cvičení - věta, slovo, slabika - hlásky a písmena - analýza a syntéza slabiky 	<ul style="list-style-type: none"> - slovo - místo slova ve větě, slabika - dělení slov na konci řádku, hláska - souhlásky, samohlásky, diakritická znaménka, abeceda - odlišná výslovnost a psaní souhlásek ve slovech (B/D, D/T, Ě/Ď, V/F, Z/S, Ž/Š, H/CH) 	<ul style="list-style-type: none"> - slova - místo ve větě a dělení slova na slabiky, hlásky – souhlásky a jejich členění, samohlásky, diakritická znaménka - odlišná výslovnost a psaní souhlásek ve slovech (B/D, D/T, Ě/Ď, V/F, Z/S, Ž/Š, H/CH)
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> - členění slov podle charakteristické vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - slova opačného významu (antonyma), stejného významu (synonyma), mnohoznačná, slova citově zabarvená, slova souřadná, nadřazená, podřazená. - různé tvary slov a slova příbuzná 	<ul style="list-style-type: none"> - slova opačného významu (antonyma), stejného významu (synonyma), mnohoznačná, slova citově zabarvená - slova příbuzná - kořen, předpona a přípona
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, okolnost, věc, vlastnost 		<ul style="list-style-type: none"> - názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů 	<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů - příslovce - místa, času, způsobu, důvodu, míry, vlastnosti
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru 		<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména (obecná, vlastní), slovesa, předložky, spojky 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy ohebné a neohebné - podstatná jména, přídavná jména, zájmena a jejich základní rozdělení, číslovky určité a neurčité, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce
<ul style="list-style-type: none"> - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> - krátké mluvené projevy 	<ul style="list-style-type: none"> - různý tvar slova v porovnání ke slovu příbuznému - krátké mluvené projevy 	<ul style="list-style-type: none"> - rod, číslo, pád podstatných jmen - časování sloves, určení osoby a čísla, infinitiv - tvary podstatných jmen a sloves

- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta - rozlišení věty z hlediska potřeb čtení	- místo věty v textu - věta jednoduchá a souvětí	- věta jednoduchá, její stavba, základní skladební dvojice, věta holá a rozvitá, větný člen - souvětí, spojky, psaní čárky
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- nácvik správné intonace při čtení	- tvorba a poznávání věty tázací, oznamovací, přací, rozkazovací - správná volba intonace	- věta tázací, oznamovací, přací, rozkazovací
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- slova obsahující dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ď, ť, ň, di, ti, ni - písmeno malé, velké, tištěné	- psaní ú/ů - psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, obojetné souhlásky. - psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - psaní velkého písmene na začátku věty, u jmen osob, zvířat, řek, měst, zemí, hor apod.	- psaní i/y po obojetných souhláskách a význam slov variabilních (např.: výr, vír), vyjmenovaná slova - velké písmeno na začátku věty - psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vlastní podstatná jména obecná - psaní počátečního písmene

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník	Průřezová témata
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení otevřených slabik a slov z nich složených - čtení slov se zavřenou slabikou - slova s více souhláskami na začátku, uprostřed a na konci 	<ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení jednoduchých vět, užívání správného slovního přízvuku - uplatnění přirozené intonace - hlasité a tiché čtení s porozuměním 	<ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku - rychlé čtení tiché - lasité čtení, předčítání 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomělé čtení, plynulé spojování slabik, slov - povídání si o čteném příběhu - rozhovor 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s knihou, kterou dítě přečetlo 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s knihou, kterou dítě přečetlo - knížka, kterou mám rád - postoje ke knize - četba jako zdroj informací 	<p>Sebepoznávání a sebepojetí. Seberegulace a sebeorganizace. Psychohygiena. Komunikace.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> - co je to pohádka - nejznámější české pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> - seznamování se základy literatury - vyprávění pohádek a povídek o dětech, základní orientace - knihy o přírodě a věcech - přednes básně 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie - próza - divadlo - literatura umělecká, věcná - ilustrace 	
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> - recitace - vyprávění - dramatizace 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s literárním textem - poslech četby poezie a prózy, spojování obsahu textu s ilustrací - dramatizace pohádky nebo povídky 	<ul style="list-style-type: none"> - hledání podstaty příběhu a jeho smysl - charakteristika literárního příběhu - atmosféra příběhu - dramatizace, domýšlení příběhů 	<p>Vyhledávání informací.</p>

2. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník	Průřezová témata
Žák - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- hlasité a tiché čtení s úkoly vyžadujícími porozumění, vyhledání informací		
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- zestručnění textu - tvorba osnovy - tvorba zápisu, výpisku		Stavba mediálních sdělení. Vnímání autora mediálních sdělení. Tvorba mediálního sdělení. Práce v realizačním týmu.
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- následnost dějů - tvorba pozvánky - adresa, zpráva, vzkaz oznámení	- dohledávání informací - sestavení příběhu či sdělení na základě časové a příčinné souvislosti	
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vyřizování informací	- reprodukce přednášky - aktuality ze čtení časopisů	Otázka lidských práv. Důstojnost a identita lidské osoby
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- nácvik telefonických rozhovorů - pravidla dialogu a jejich dodržování		Řešení problémů a příležitosti k rozvoji rozhodovacích dovedností. Komunikace. Kooperace a kompetice. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- zvládá položit vhodnou otázku, vyjádří vlastní potřeby a umí požádat o pomoc	- žádost o pomoc, pocity spokojenosti, radosti, obav a hněvu		Komunikace citů. Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích. Komunikace. Kooperace a kompetice. Důstojnost a identita lidské osoby

- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - rozlišuje mezi realitou a pseudo-realitou	- druhy médií (televize, časopisy, internet)	- reklama a vlastní tvorba reklamy	Fungování a vliv médií ve společnosti. Reálné a zobrazené vzory. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- nácvik intonace, přízvuku - využití pauzy a tempa řeči v komunikaci	- volba správného tempa při četbě a pauz - čtení detektivního příběhu. - tvorba textu napínavého, pro pobavení, přednášky - vhodné představení se	
- rozlišuje spisovnou, nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- rozlišování slov spisovných a nespisovných	- slova spisovná a nespisovná a jejich užití v běžné komunikaci	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- popis zvířete, věci, rostliny - psaní dopisu včetně adresy	- popis předmětu, děje, pracovního postupu - psaní dopisu - vyplňování poštovní poukázky, podacího lístku	
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- sestavení osnovy, tvorba nadpisu, členění textu na odstavce - vypravování a následnost dějů	- sestavování osnovy - vypravování	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník
-------------------	-------------------	-------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání významů slov - stavba slova, hlásková podoba, zkoumání různých podob slova - význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova protikladná 	<ul style="list-style-type: none"> - doplňování a význam předpon
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba slova - kořen, předpona, přípona - předložky 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba slova - odvozování slova předponami a příponami - slova příbuzná X tvary téhož slova - psaní bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovná podoba slova - citově zbarvená slova, porovnávání se slovy spisovnými 	
<ul style="list-style-type: none"> - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomělé používání i/y po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis i/y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) - práce s Pravidly českého pravopisu
<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - určování slovních druhů - skloňování podstatných jmen - časování sloves - shoda přísudku s podmětem 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - slovesa a mluvnické kategorie, podmíňovací způsob - zájmena a jejich druhy, osobní zájmena, nahrazování podstatných a přídavných jmen - druhy číslovek, skloňování základních číslovek - druhy přídavných jmen - přídavná jména odvozená od jmen zakončených na -s/ -ský, ští - předložky s, z

- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici značuje základ věty	- základní skladební dvojice, shoda přísudku s podmětem	- základní větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený, několikanásobný - přísudek slovesný - shoda přísudku s podmětem
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- nauka o větě: věta jednoduchá a souvětí, věta holá, přímá řeč a věta uvozovací - spojovací výrazy - větné vzorce	- věta jednoduchá, souvětí - spojování vět - větné vzorce
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda přísudku s podmětem	- užití Pravidel českého pravopisu - interpunkce - interpunkce u řeči přímé

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník	Průřezová témata
Žák - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- poezie, próza - naučné texty	- časopisy pro děti - televizní inscenace - kulturní život regionu	Sledování kulturního dění.
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- zdokonalování čtení - práce s textem - uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché - reprodukce obsahu textu - povídání o přečtené knize - vedení čtenářského deníku	- zdokonalování čtení - práce s textem, porozumění textu - povídání o přečtené knize	Kritické čtení, rozlišování různých forem sdělení. Sebepojetí a sebepoznávání. Seberegulace a sebeorganizace. Komunikace. Psychohygiena.

- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- porozumění textu - reprodukce, motivy činů literárních postav - hrdinové dětských knížek, seriálů - tvorba vlastního literárního textu	- vyhledávání potřebných informací - orientace v knihovně - hodnocení textu - tvorba vlastního textu	Reálné a zobrazené vzory.
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- poezie: lyrika, epika, rytmus básně - próza: pověst, povídka, pohádka, bajka; hlavní a vedlejší postavy - divadlo: jednání, konflikt, řešení - film: různé druhy filmů	- rozlišení díla literárního od faktického	

Cizí jazyk

Výuka cizího jazyka probíhá ve dvou etapách.

1. etapa (1. - 2. ročník) tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání. U žáků se probouzí zájem o studium cizího jazyka. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka, na zvládnutí vztahů mezi grafickou a zvukovou stránkou, na první seznámení s reáliemi.

Žáci se učí jednoduše reagovat v běžných situacích každodenního života, s koncentrací na porozumění slyšeného textu a na ústní projev. K dovednostem čtení a psaní se přistupuje až po důkladném audioorálním procvičení. Důraz je kladen na komunikační schopnosti. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, žáci je vnímají především lexikálně.

Metody a formy práce jsou založeny na tvořivých činnostech a hře. Výuka je propojena s pohybovou, výtvarnou, hudební a dramatickou výchovou. Využívá se říkanek, básniček, písniček a dalších textů v interpretaci rodilých mluvčích. Je rozvíjena představivost dětí, podněcuje se jejich aktivita a tvůrčí přístup.

2. etapa (3. - 5. ročník) navazuje na 1. etapu s tím rozdílem, že žáci vnímají cizí jazyk jako prostředek dorozumívání a získávání dalších poznatků.

Pozornost se více věnuje rozvoji všech řečových dovedností, žáci si osvojují poslech a čtení. V této etapě se začíná pracovat s autentickými materiály zvukovými i tištěnými, uplatňuje se využívání informací z cizojazyčných zdrojů (časopisy). Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti. Do výukové oblasti jsou začleňovány krátkodobé projekty, v nichž se uplatňuje samostatná či skupinová tvořivá práce žáků.

Cizojazyčné vzdělávání na 1. stupni vede k dosažení úrovně **A1** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a lze jej shrnout následovně:

Žák se dovede zúčastnit velmi jednoduché interakce, klást a zodpovídat velmi jednoduché dotazy o něm samém, o tom, kde žije a co má, o

lidech, které zná; dovede zformulovat velmi jednoduché výpovědi/tvrzení o bezprostředních skutečnostech a na podobné výpovědi/tvrzení reagovat. Ve vzdělávací oblasti žák rozumí a vhodně odpovídá na jazyk používaný učitelem v rámci výuky (např. pozdravy, pokyny, opravování nedostatků, povzbuzování apod.). Umí pojmenovat nebo popsat předměty a vybavení související s výukou, klást dotazy související s bezprostředními potřebami (např. požádat o pero, knihu, odskočit si...) a porozumět odpovědím, které jsou formulovány pomalu a zřetelně, případně i zopakovány. Dovede číst zprávy a nápisy a opsat věty související s výukou a vykonat pokyny související se školními aktivitami.

Očekávané výstupy a učivo v jednotlivých etapách

V 1. etapě (1. - 2. ročník) výuky cizího jazyka se u žáků rozvíjí:

- schopnost foneticky správně vyslovovat a ve 2. třídě i číst v přiměřeném rozsahu slovní zásoby; prostředkem k tomu jsou poslechy slovíček a textů (písni, básniček...) rodilými mluvčími a řízené vedení k napodobení správné spisovné výslovnosti
- pochopení rozdílu mezi grafickou a mluvenou podobou jazyka; procvičuje se při hlasitém čtení a při psaní (až ve 2. třídě)
- porozumění jednoduchým pokynům učitele; cizojazyčné pokyny dává učitel průběžně po dobu celé výuky cizího jazyka
- schopnost vést si vlastní tematický slovníček (2. třída)
- schopnost zapojit se do jednoduché konverzace (pozdrav, poděkování, rozloučení se atd.)

Ve 2. etapě (3. - 5. ročník) výuky cizího jazyka se u žáků rozvíjí a prohlubuje:

Řečové dovednosti

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Poslech s porozuměním

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

Žák

- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní

Žák

- napíše krátký text; s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Anglický jazyk

Vyučovací předmět anglický jazyk má časovou dotaci v 1. a 2. ročníku jednu hodinu týdně, ve 3. - 5. ročníku tři hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách o maximálním počtu osmnácti žáků. Cílem předmětu je, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Dalším cílem je rozšíření možnosti žáků v používání komunikačních a informačních technologií (PC, internet).

Slovní zásoba				
žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
- čísla 1 - 6 - základní barvy - rodina	- čísla 1-10 - ovoce a zelenina - dopravní prostředky	- čísla 1-100 - opakování barev - rozšíření slovní zásoby	- upevnění znalostí slovní zásoby -čísla 1-100, barvy, oblečení, jídlo, dny	- já, moje rodina a moji kamarádi - koníčky a zájmy

<ul style="list-style-type: none"> - hračky - oblečení - části těla a hlavy - velký x malý (proti-klady) 	<ul style="list-style-type: none"> - běžné potraviny - slovesa vidím a slyším - domácí zvířata - běžné domácí činnosti - nádobí - hudební aktivity - objekty a činnosti na zahradě 	<ul style="list-style-type: none"> zvířata - oblečení, rodina a jídlo - opakování dnů v týdnu + nová slovní zásoba -měsíce, roční období - abeceda - třída - škola - lidské tělo - nálady a stavy - povolání 	<ul style="list-style-type: none"> v týdnu, měsíce, roční období, hodiny, svátky, abeceda - nová slovní zásoba -čas, hudební nástroje, nákupy/ budovy/obchody, sport, místnosti v domě/ bytě, zdraví a nemoci, příroda a počasí 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - rodina - popis členů rodiny - telefonický rozhovor - můj den - rozvrh dne/ aktivity školní rozvrh/ předměty - město-obchody - volný čas a zábava - práce se slovníkem
--	---	---	---	--

Tematické okruhy

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - ahoj - rodina - barvy - oblečení - moje tělo - moje hlava - hračky - masky - velký nebo malý 	<ul style="list-style-type: none"> - saláty - umím jezdit - jídlo - auta - farma - domov - malá slavnost - zahrada 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - bydliště - rodina - škola - zvířata - jídlo - lidské tělo - oblékání - povolání 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - já a moje rodina - škola - lidské tělo - jídlo - oblékání - volný čas - zvířata - narozeniny, oslava - popis dne - školní předměty 	<ul style="list-style-type: none"> - já a moje rodina - koníčky a zájmy - lidské tělo - nákupy - škola - volný čas - kalendářní rok - příroda a počasí - dům, byt - jídlo - povolání - zvířata - reálie UK a VB

Gramatika

základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
	<ul style="list-style-type: none"> - sloveso „to be“ - jednotné a množné číslo podstatných jmen - zájmena osobní - sloveso „want“ - sloveso „can“ - libost a nelibost- I like/ I don't like - seznámení s přítomným časem průběhovým 	<ul style="list-style-type: none"> - sloveso „have“ (kladná věta, zápor, otázka) - sloveso „can“ (kladná věta, zápor, otázka, odpověď) - jednotné a množné číslo podstatných jmen - výjimky - zájmena přivlastňovací a tázací - rozkazovací způsob - otázka na množství - vazba there is/there are (kladná a negativní odpověď) - sloveso mít/nemít rád v kladné větě a otázce - základní předložky místa - přivlastňovací pád - přítomný čas průběhový 	<ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý - otázky na zjištění polohy (předložky místa a pohyb) - určení času - tázací zájmena a příslovce - opakování sloves have, be, can (kladná věta, zápor, otázka); vazba there is/are - slovesné tvary ve 3. os.č.j. - přítomný čas průběhový - vytváření otázek pomocí „do“ - 2. p. podst.jmen - vyjádření zákazu - množné číslo pravidelných podstatných jmen - přivlastňovací pád 	<ul style="list-style-type: none"> - přítomný čas prostý a průběhový - otázky na množství a cenu - opakování sloves „have“, „can“, „to be“ – záporné a kladné věty + otázky - řadové číslovky - předložky času - sloveso like, need, wish - zájmena osobní a přivlastňovací - vyjádření příčiny – why, because

Zvuková a grafická podoba jazyka

základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, fonetické znaky (pasivně)

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý pozdrav - poděkování - pokyn učitele. 	<ul style="list-style-type: none"> - nové pozdravy a pokyny učitele - tvorba slovníčku potřebné slovní zásoby (i kreslené). 	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba slovníčku slovní zásoby dle probíraného tematického okruhu - užití základních větných struktur v rámci daných tematických okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s jednoduchými poslechovými texty namluvenými rodilými mluvčími - osvojování základních větných struktur, které 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s jednoduchým textem – časopisy - vyprávění příběhu podle obrázků - práce se slovníkem - osvojování symbolů pro

			umožní samostatnější větný mluvní projev (jednoduchý popis, krátká zpráva, rozhovor)	jednotlivé hlásky (pasivně) - tvorba projektů v rámci okruhů - v rámci tematických okruhů žák popisuje, vypráví, ptá se a konverzuje
Učivo je doprovázeno písněmi, říkankami a obrazovými materiály podporující správnou výslovnost, porozumění a osvojení slovní zásoby i větných struktur.				

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Při výuce žáci aktivně využívají výpočetní techniku a to i při dílčích úkolech v rámci skupinového vyučování.

Vyučování matematice směřuje k tomu, aby se žáci naučili:

- provádět početní výkony s přirozenými, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně; při řešení složitějších úloh užívat racionálně kapesní kalkulačtor,
- řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů
- provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení,
- číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy,
- užívat proměnnou, chápat její význam, řešit rovnice a užívat je při řešení úloh,
- zapisovat a graficky znázornit závislosti kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti a pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe,
- řešit metrické geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrchy a objemy těles
- dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh

Časová dotace pro výuku matematiky je v 1. ročníku 4 hodiny, v ostatních ročnících 5 vyučovacíh hodin týdně.

1. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla 1-20 - hry se soubory předmětů o nejvíce 20 kusech, počítání předmětů, lidí - tvorba skupinek o daném počtu prvků - znázorňování počtu v číselném oboru do 20 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla 1-100 - hry s počítadlem stovkovým, se stovkovými tabulkami - znázornění desítek, jednotek, rozklady čísel - počítání s penězi - hry s maketami peněz - peníze - způsoby placení 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla 0-1000 - hry s tabulkami, předměty
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - číslice 0 - 9, čísla 0 - 20 - desítky a jednotky - čísla v řadě - znaky větší, menší rovnosti - znaky rovnosti a nerovnosti - matematické symboly menší, větší, rovná se - slovní úlohy s porovnáváním čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0 - 100 - počítání po stovkách, desítkách a jednotkách, řada čísel do 100 - matematické symboly menší, větší, rovná se – porovnávání čísel - desítek, jednotek - rozklady čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0-1000 - řada čísel do 1000 - rozklad čísla v desítkové soustavě - počítání po jednotkách, po desítkách a stovkách - matematické symboly menší, větší, rovná se - znaky rovnosti a nerovnosti v kontextech (délka, čas, peníze) - porovnávání čísel - stovek, desítek, jednotek - sudá a lichá čísla

- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- číselná osa - orientace na číselné ose - práce s číselnou osou, znázorňování čísel a příkladů v číselném oboru 0-20	- řád jednotek a desítek - orientace na číselné ose - práce s číselnou osou, znázorňování čísel a příkladů v číselném oboru 0 – 100, zaokrouhlování na desítky	- číselná osa - práce s číselnou osou, znázorňování čísel a příkladů v číselném oboru 0 - 1000, zaokrouhlování na desítky i stovky
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- číselný obor 0 - 10, 10 - 20 - sčítání a odčítání do 20 z paměti s přechodem přes desítku	- násobilka - násobení a dělení do pěti z paměti - součet a rozdíl - sčítání a odčítání z paměti dvojciferného čísla s jednociferným číslem s přechodem násobků deseti do sta - početní operace a nula - záměna činitelů	- zápis čísla v desítkové soustavě - rozložení čísla v desítkové soustavě v oboru do tisíce - sčítání a odčítání do 1000 - násobilka - násobení a dělení z paměti - násobení z paměti dvojciferných čísel jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky - používání závorek - dělení se zbytkem
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- práce s textem slovní úlohy - řešení a tvoření slovní úlohy s jednou neznámou - řešení a tvoření slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“	- strategie řešení úloh z běžného života - jednoduché slovní úlohy - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, násobení a dělení - řešení a tvoření slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“	- řešitelské strategie - složené slovní úlohy - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, násobení a dělení - řešení a tvoření slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	<ul style="list-style-type: none"> - struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok - časová orientace z hlediska školního režimu dne 	<ul style="list-style-type: none"> - časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, třičtvrtě hodiny, celá hodina - čtení údajů na hodinách včetně digitálních - den, hodina, minuta, sekunda 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché příklady na převod jednotek času
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulky a schémata - sledování a zaznamenání jednoduchých závislostí na čase, okolnostech, dění pomocí tabulek a schémat 	<ul style="list-style-type: none"> - měření délky, hmotnosti, objemu - měření pomocí tabulek a schémat - jednotky: centimetr, litr, kilogram - odhady délky a množství 	<ul style="list-style-type: none"> - teplota, teploměr, stupeň Celsia - evidence sportovních výkonů
<ul style="list-style-type: none"> - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulky a schémata – doplňování tabulek orientace v jednoduchých schématech 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulková evidence zadaných údajů - navrhování a používání tabulek k organizaci údajů - třídění souborů objektů 	<ul style="list-style-type: none"> - tabulka jako nástroj pro řešení úloh - čtení a sestavování tabulky násobků - tvoření tabulek podle zadání

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná, pojmenuje, vmodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - orientace v prostoru: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, dole, nahore - modelování rovinných i prostorových útvarů pomocí stavebnice 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - úsečka, lomená čára, křivá a rovná čára, přímka, polopřímka, bod - rýsování a tvorba základních návyků pro rýsování, slabá čára - modelování rovinných a prostorových útvarů pomocí stavebnic dle obrázku - rozeznávání a pojmenovávání základních těles ve svém okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary - přímka a polopřímka, jejich vzájemná poloha, značení bodu; různoběžky a rovnoběžky, jejich průsečík; kreslení a rýsování obrazců do čtvercové sítě - klasifikace trojúhelníku – obecný, rovnostranný, rovnoramenný - rovinné útvary - čtyřúhelník – čtverec a obdélník - modelování rovinných a prostorových útvarů pomocí stavebnic podle zadání
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší - délka úsečky - poměřování úseček 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s pravítkem - měření a odhadování délek - jednotky délky (metr, decimetr, centimetr) 	<ul style="list-style-type: none"> - měření s přesností na milimetry; rýsování úsečky dané délky; odhad délek; měření a výpočet obvodu rovinného obrazce (součtem stran)
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznávání okolních předmětů 		<ul style="list-style-type: none"> - osově souměrné rovinné útvary - rozeznávání a modelování osově souměrných rovinných útvarů

2. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník
Žák	- vlastnosti sčítání, odčítání, dělení, násobení	- vlastnosti sčítání, odčítání, dělení,

<p>- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi sčítáním a odčítáním, vztahy mezi násobením a dělením - distributivnost - roznásobení součtu a rozdílu - komutativnost - pořadí operandů v matematických operacích - asociativnost – užívání závorek, pořadí početních operací 	<p>násobení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi sčítáním a odčítáním, vztahy mezi násobením a dělením - asociativnost - užívání závorek, pořadí početních operací - komutativnost - pořadí operandů v matematických operacích - distributivnost - roznásobení součtu a rozdílu
<p>- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0-1 000 000 - čtení a zápis čísla v daném oboru - počítání po státisících, desetitisících a tisících, použití rozvířeného zápisu čísla v desítkové soustavě - porovnávání a znázornění čísel na číselné ose - písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení - písemné a pamětné sčítání a odčítání čísla v daném oboru (sčítání alespoň dvou čísel, odčítání od jednoho čísla druhé číslo, od součtu dvou čísel jedno číslo) - písemné a pamětné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, písemné a pamětné dělení jednociferným dělitelem - propojení písemného a pamětného počítání (používání kalkulátoru) - římské číslice 	<ul style="list-style-type: none"> - číselný obor 0 – miliarda - řešení jednoduchých nerovnic - čtení a zápis čísla v daném oboru - počítání po milionech, použití rozvířeného zápisu čísla v desítkové soustavě - porovnávání a znázornění čísel na číselné ose - písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení - písemné a pamětné sčítání a odčítání (písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel, písemné odčítání dvou přirozených čísel) - písemné násobení až čtyřciferným činitelem - písemné dělení jednociferným nebo dvojciferným dělitelem - propojení písemného a pamětného počítání (používání kalkulátoru) - římské číslice

- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhlování přirozeného čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky - provádění odhadu a kontroly výsledků početních operací v daném oboru - provádění kontroly výpočtů pomocí kalkulátoru	- zaokrouhlování přirozeného čísla na miliony - provádění odhadu a kontroly výsledků početních operací v daném oboru - provádění kontroly výpočtů pomocí kalkulátoru
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- matematizace reálné situace - slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel - řešení a tvoření slovních úloh na sčítání, odčítání, násobení a dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi - řešení a tvoření slovní úlohy vedoucí ke vztahu o n-více, méně a n-krát více, méně	- matematizace reálné situace - řešení a tvoření úloh z praktického života s využitím matematizace reálné situace (fáze řešení problému)
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- zlomky a názorné obrázky - čtení a zápis zlomků - výpočet zlomku z čísla - určování polovin, třetin, pěti, desetin	- zlomky a názorné obrázky - čtení a zápis zlomků - výpočet zlomku z čísla - určování polovin, třetin, pěti, desetin - smíšená čísla - desetinné zlomky
- porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel		- porovnávání zlomků - sčítání a odčítání zlomků se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty		- desetinná čísla - zápis a čtení desetinného čísla - porovnávání desetinného čísla - vyznačení desetinného čísla na číselné ose
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a tato čísla vyznačí na číselné ose		- celá čísla, kladná záporná čísla - zápis celého záporného čísla - vyznačení celého záporného čísla na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník
Žák - vyhledává, sbírá a třídí data	- jízdní řád - zásady sběru a třídění dat - provádění a zápis jednoduchého pozorování	- statistické údaje a jejich reprezentace - výběr dat z textu podle zadaného kritéria a sestavení tabulky - zásady sběru a třídění dat - provedení a zápis jednoduchého pozorování (měření teploty)
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- strukturovaná tabulka - použití tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací - doplňování údajů, které chybí ve strukturované tabulce - sloupcové diagramy - vytváření tabulky a sloupcového diagramu	- sloupcový a kruhový diagram - sestrojování sloupcového diagramu - jednoduché diagramy v soustavě souřadnic

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník
Žák - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- zásady rýsování - rýsování kruhu a kružnice s daným středem a poloměrem - rýsování libovolného rovnoběžníku - rýsování jednoduchých rovinných útvarů - přímka, vyznačení polopřímky - různoběžky, jejich průsečík	- konstrukce obdélníku, čtverce pomocí konstrukce rovnoběžek a kolmic - konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - vlastnosti geometrických útvarů

<p>- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</p>	<p>- grafické sčítání, odčítání a porovnávání úseček - určování délky lomené čáry (graficky i měřením) - obvod mnohoúhelníku - výpočet obvodu mnohoúhelníku součtem stran - jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr - převodní vztahy mezi nimi - měření vzdálenosti</p>	
<p>- sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>- vzájemná poloha dvou přímek v rovině - sestrojování rovnoběžek, kolmic (pomocí trojúhelníku s ryskou), vyznačení průsečíku</p>	<p>- konstrukce rovnoběžek a kolmic daným bodem</p>
<p>- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<p>- jednotky obsahu m^2, cm^2, mm^2 a jejich používání - výpočet obsahu čtverce a obdélníku – pomocí čtvercové sítě - různé pohledy na tělesa a jejich sítě – kvádr, krychle - povrch krychle řešen součtem stěn - povrch kvádr</p>	<p>- jednotky obsahu a, ha, km^2, m^2, cm^2, mm^2 - povrch kvádr a krychle, jednotková krychle - odhady obvodu a obsahu a jejich výpočet - převod jednotek obsahu</p>
<p>- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>- osová souměrnost rovinného útvaru – osa souměrnosti, souměrné útvary, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník - určování os souměrnosti překládáním papíru, na názorných obrazcích, určování roviny souměrnosti na modelech (praktických činnostech i situacích)</p>	<p>- složené obrazce ve čtvercové síti - osa souměrnosti, souměrné útvary - určování obsahu rovinného obrazce tvořený čtverci, obdélníky a trojúhelníky</p>

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník
Žák - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- úlohy rozvíjející logické myšlení - řešení úloh úsudkem - číselné a obrázkové řady	- úlohy rozvíjející logické myšlení - magické pyramidy, čtverce, sudoku
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení	- hospodaření domácnosti – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - banka jako správce peněz - finanční produkty - úspory, půjčky

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Informatika

Tento předmět umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti: žáci získají základní dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, dokáží vyhledat a zpracovat potřebné informace pomocí internetu, komunikovat pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení, pracovat s textovými a grafickými editory, zpracují a prezentují na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.

Předmět je vyučován v 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

5. ročník

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy	Učivo
Žák - využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější části	- zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do systému Windows, nastavení a změna hesla, práce s ikonami (panelem nástrojů) a hlavní nabídkou START - základní popis částí počítače a jejich funkcí (monitor, myš atd.)
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě její závady - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- nejčastější závady na počítači a jejich řešení ("teplý start, studený start") - zásady bezpečné práce na počítači

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy	Učivo
Žák - při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty - vyhledává informace na portálech, knihovnách a databázích	- vyhledávání informací na internetu nejjednodušší cestou - metody a nástroje vyhledávání informací na internetu, správné zadávání slov při hledání na internetu
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- vytvoření vlastního e-mailu- posílání pošty, seznámení s chatem, telefonování

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy	Učivo
-------------------	-------

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<p>OpenOffice</p> <ul style="list-style-type: none"> - otevření dokumentu - základy editace textu, formátování odstavce, odsazení odstavce, mazání znaků a přepisování, psaní textu, pohyb kurzoru po textu, označování znaku, mazání bloku, práce se schránkou, kontrola pravopisu, jednoduché typografické zásady - písmo - druhy, velikost, barva, dělení písma, ohraničení a stínování, zvýraznění textu, vzhled stránky, odrážky a číslování, záhlaví a zápatí dokumentu, styl odstavce - vložení obrázku, šablony, rámy, tabulky
--	---

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje učivo od prvního do pátého ročníku. Výuka probíhá formou projektů, exkurzí, aktivní činnosti žáků, pozorování a vyvozování závěrů pomocí pokusů. Důraz je kladen na názornost a aktivní učení formou řešení modelových situací.

Žáky vede k:

- účinné mezilidské komunikaci
- toleranci a respektu společně vytvořených a přijatých pravidel soužití
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- rozvíjení schopností a dovedností potřebné pro praktický život, vážit si práce druhých a umět spolupracovat, hodnotit
- utváření pracovních návyků při samostatné činnosti i práci ve skupině
- orientaci ve světě informací (samostatné vyhledávání, zpracování, mezipředmětové propojení informací)
- bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- vytváření vztahu k přírodě a kulturním výtvorům člověka a hledání možností jejich ochrany
- vyjadřování pozitivních citů k sobě i okolí
- orientaci v problematice peněz a odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, včetně preventivního chování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti své i druhých

Učivo obsahuje některá průřezová témata a navozuje učivo 2. stupně tím, že seznamuje žáky se základními údaji z oblasti Člověk a společnost, Člověk a příroda.

Pro učivo 1. období je v 1. a 2. ročníku přidělena časová dotace 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně. V 2. období je učivo rozčleněno na dva předměty přírodovědu s časovou dotací 2 hodiny týdně a vlastivědu 2 hodiny týdně.

Prvouka

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník
Žák - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- náš dům, naše škola - cesta do školy - místo, kde žiji – seznámení s nejbližším okolím	- jméno, bydliště, adresa školy - orientace v místní krajině	- plánec obce - význačné orientační body v obci - komunikační síť v okolí - významná místa v obci - riziková místa a situace - domov, okolí bydliště a jeho prostředí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	- bydliště, adresa, telefon - sledování změn v okolí	- naše obec - obec, městská krajina, venkovská krajina	- kulturní a společenské dění - okolní krajina, její povrch - osídlení, průmyslové stavby - zeměpisné dominanty v okolí
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- pozorování zásahu člověka do okolní krajiny, hodnocení a snaha o vytvoření vlastního názoru	- krajina kolem nás, čistota životního prostředí - chráněná krajinná oblast - chování k přírodě a lidským výtvorům	- historická a památná místa v okolí - životní prostředí v obci

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - dokáže připisovat pozitivní vlastnosti druhým - umí správně reagovat na pochvalu 	<ul style="list-style-type: none"> - moje rodina 	<ul style="list-style-type: none"> - moje rodina, rodinná oslava - povinnosti členů rodiny, domov - domácí mazlíčci - postižení lidé 	<ul style="list-style-type: none"> - moje rodina, příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi lidmi - významné události a problémy v rodině - rodinné zvyky 	<p>Multikulturní výchova - lidské vztahy. Aplikovaná etická výchova – rodina. Aplikovaná etická výchova – duchovní rozměr člověka. Akceptace druhého.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> - práce dospělých 	<ul style="list-style-type: none"> - různá povolání - pracovní doba 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovat různé pracovní činnosti - kritičnost k hodnocení práce - můj volný čas a jeho využití - člověk a technika – základní orientace ve světě techniky 	<p>Aplikovaná etická výchova- ekonomické hodnoty.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> - jsem školák - o přestávce - poznávání jeden druhého 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk mezi lidmi - ohleduplnost 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla slušného chování - řešení konfliktů - šikana 	<p>Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a tolerance. Poznávání lidí, mezilidské</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - darování, ochota dělit se - vyjádření soucitu, služba - hledání možností jak vycházet s jinými lidmi v rodině 			<p>vztahy. Komunikace. Elementární prosociálnost. Iniciativa.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje situace druhých a adekvátně poskytuje pomoc - zvládá prosociální chování - umí se rozdělit, projevit zájem o spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc v běžných školních situacích, pochvala, dělení se 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc mladším a slabším spolužákům, povzbuzení 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření soucitu, schopnost udělat radost 	<p>Elementární prosociálnost.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých - uvědomuje si jedinečnost každého člověka - podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel 			<ul style="list-style-type: none"> - projevování pozornosti a laskavosti v běžných podmínkách - vyjádření uznání - připisování pozitivních vlastností druhým - zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí 	<p>Pozitivní hodnocení druhých. Akceptace druhého.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní předpoklady pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým - uvědomí si svoje schopnosti a dovednosti 		<ul style="list-style-type: none"> - správná reakce na pochvalu - sebepoznání, sebeovládání, podpora sebeoceňování 		<p>Pozitivní hodnocení druhých. Sebepojetí.</p>

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník
Žák - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- denní režim - rok - volný čas	- začíná škola: škola, denní režim, rozvrh hodin, týden, dny v týdnu - rok, měsíce, týden, hodiny - orientace v čase - volný čas	- měření času - základní orientace v čase - sledování významných dat
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- školní akademie	- školní akademie	- seznámení s důležitými událostmi z historie obce - seznámení s pověstmi a bájemi vztahujícími se k obci
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- pravidla slušného chování, práce dospělých a dětí, zdravení - chování v dopravních prostředcích - zvyky, obyčeje, jejich dodržování - Vánoce, Velikonoce, masopust	- vánoční tradice - Velikonoce, jarní hry	- použití kalendáře, sledování dat, narozeniny a co se s nimi pojí - zvyky a obyčeje - dodržování režimu dne, vhodné využití času

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika jednotlivých ročních období - podzim - zima - jaro - léto 	<ul style="list-style-type: none"> - podzim, různé druhy zeleniny, kalendář přírody, sklizeň ovoce - zima, zvířata v zimě - jaro, první jarní rostliny, stromy a zvířata na jaře - léto, rostliny rostoucí v lese, na louce a na poli, živočichové žijící v lese, u vody a ve vodě 	<ul style="list-style-type: none"> - proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období - živá a neživá příroda 	<p>Vztah člověka k prostředí. Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> - členění živočichů - členění rostlin – ovoce, zelenina - poznávání přírodnin v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - ovocné stromy, užitkové plodiny na poli - jehličnaté a listnaté stromy - houby - pokojové rostliny, péče o ně, životní prostředí - hospodářská zvířata, ptáci - bezpečnost a vhodné zacházení se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> - nejznámější nerosty a horniny - rostliny a živočichové vyskytující se v obci a okolí - rozdíl mezi dřevinami, bylinami a houbami; savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem – označit chráněné 	

<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 		<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti některých látek - voda, sníh, led - pokusy se semeny - klíčení - záznam o počasí - symboly - určování světových stran - pokusy měření teploty 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace ve volné krajině podle přírodních úkazů - pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin, ohně - jednoduché fyzikální a chemické pokusy s použitím základních měřících pomůcek - půda a její vlastnosti - základní vlastnosti předmětů - pěstování nenáročných rostlin 	<p>Environmentální výchova - základní podmínky života.</p>
--	--	--	---	--

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo – 1. ročník	Učivo – 2. ročník	Učivo – 3. ročník	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> - chování ve třídě, v budově školy, o přestávce atd. - chůze po silnici - bezpečnost při hrách a sportech 	<ul style="list-style-type: none"> - chování ve třídě, v budově školy, o přestávce atd. - chůze po silnici - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečnost při hrách a sportech 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v etapách a průběhu lidského života - léky a chemikálie - návykové látky (nebezpečí alkoholu, cigaret) - dopravní výchova – dopravní značky 	

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- lidské tělo, čistota - zdraví a nemoc - návštěva u lékaře - správná výživa - otužování - upevňování základních hygienických návyků	- osobní hygiena, její význam - sebeobsluha při provádění hygieny - čistota prostředí - člověk a jeho zdraví, zdravá výživa a péče o chrup - ošetření při bodnutí hmyzem	- určení základních částí lidského těla, vnitřních orgánů, orientace ve funkci částí těla - pohybové chvíle a jejich význam - elektrické spotřebiče a jejich možné nebezpečí - potraviny, jejich skladování	
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- řešení modelových situací ze setkání s neznámými jedinci - čísla tísňového volání, jejich použití	- řešení modelových situací ze setkání s neznámými jedinci - čísla tísňového volání, jejich použití, správný způsob volání na tísňovou linku a přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	- ošetření drobných poranění - řešení modelových situací ze setkání s neznámými lidmi - čísla tísňového volání, jejich použití - Linka důvěry - nevhodnost brutálních filmů	Komunikace.
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	- bezpečnost na silnici – chodec	- bezpečná cesta ze školy a do školy - činnost chodce v silničním provozu - dopravní značky	- nebezpečné chování v dopravě	Environmentální výchova - PRO Den Země
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- mimořádné situace a rizika s nimi spojená – povodeň (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požár (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém			Environmentální výchova - PRO Den Země

Vlastivěda

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník	Průřezová témata
Žák - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- obec, místní krajina, oblast, okres, region - významné obce a města, objekty v místní krajině - dopravní síť, cestovní ruch - životní prostředí		Vztah člověka k prostředí. Občanská společnost a škola. Lidské vztahy. Komunikace.
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- pojem domov, vlast, cizina; národ - symboly české republiky; prezident, premiér - základní státoprávní pojmy - armáda ČR		Formy participace občanů v politickém životě. Principy demokracie.
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- práce s mapou, buzolou a jinými ukazateli směru pohybu v krajině, ve městě		
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	- mapa České republiky, základní orientace - přírodní prvky osídlení - hlavní přírodní a kulturní atraktivity - chráněná území - životní prostředí - Evropa, orientace na mapě Evropy, důležitá centra a jejich význam - mapa světa - kontinenty, oceány		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Evropa a svět nás zajímá. Objevujeme Evropu a svět. Jsme Evropané.

- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- náš region v minulosti, místní pověsti, události, předkové - regionální zvláštnosti, tradice, lidová tvorba	Multikulturní výchova - kulturní diference. Etnický původ. Multikulturalita.
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- exkurze - vyprávění o cestách, výletech	Rozvoj schopnosti poznávání.

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník	Průřezová témata
Žák - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- mezilidské vztahy - sociální systém - pomoc slabým a nemocným - spolky, politické strany, firmy, obchod		Občanská společnost a škola.
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	- komunikace, její pravidla - verbální a nonverbální komunikace - práce ve skupině		Komunikace. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. Kooperace a kompetice. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.
- dokáže vyjádřit účast na radosti i bolesti druhých, pomocí empatie předpokládá reakci druhých	- umění odpustit, potěšit		Akceptace druhého

<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení - poznání a pozitivní hodnocení znevýhodněných 	<ul style="list-style-type: none"> - sebezvědomení, pozitivní sebehodnocení 	<p>Sebezvědomení a sebepoznávání. Pozitivní hodnocení druhých</p>
<ul style="list-style-type: none"> - identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí 	<ul style="list-style-type: none"> - projevení pochopení, útěcha, konkrétní pomoc, přátelství - zvládnutí vlastní emocionalita 	<p>Elementární prosociálnost</p>
<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní naslouchání, jednoduché navracení porozumění - vyjádření sympatie, soucitu a smutku 	<p>Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích Komunikace citů</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní chování a korupce - právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot 	<p>Občan, občanská společnost a stát.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> - chrání svůj i jiný majetek - chápe význam peněz a učí se s nimi hospodařit - základní formy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek 	<p>Aplikovaná etická výchova – ekonomické hodnoty.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc při řešení problému a možnosti zlepšení životního prostředí v obci - nesnášenlivost mezi lidmi - sociální problémy 	<p>Environmentální výchova - PRO Den Země.</p>

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník
Žák - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy		- základní údaje z historie naší vlasti - státní útvary - rozdíl mezi pověstí a skutečností - změny z hlediska nové techniky - současnost
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek		- místní knihovna - kronika - proč věci chráníme
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik		- umělecký odkaz, dokumentace
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik		- způsob života lidí v dějinách
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů		- významná data a události - státní svátky

Přírodověda

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník	Průřezová témata
Žák - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- základní orgány rostlin, jejich funkce - rozdíl mezi výživou zelených rostlin a hub - základní ekosystémy	- význam energie pro život a její získávání	Environmentální výchova – ekosystémy.
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- popis změn v přírodě v průběhu roku	- význam Slunce a jeho postavení vůči Zemi - důsledky pohybu Země kolem své osy - globus a důsledky pohybu Země	Environmentální výchova – základní podmínky života.
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- rozlišení vybraných jedovatých a jedlých druhů hub, kulturní a plané rostliny, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté a léčivé rostliny, běžné plevele - vznik půdy, příčiny zvětrávání, poznávání základních nerostů a hornin	- příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa - příčiny přizpůsobování organismů vnějším podmínkám	
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- cílené pozorování přírodnin - orientace v atlase hub, květin, rostlin, živočichů - vztah organismů a neživé přírody	- třídění organismů, rozlišování rostlin na byliny a dřeviny, živočichy na bezobratlé a obratlovce - určování živočichů a rostlin s pomocí atlasů	

- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- činnost člověka a její vliv na životní prostředí - popis základních prací v zemědělství, vodním hospodářství a lesnictví	- příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí	Environmentální výchova - vztah člověka a prostředí. Aplikovaná etická výchova – ochrana přírody.
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- měření pomocí teploměru, vah, odměrného válce, hodinek a stopek, vedení záznamu - zacházení s kompasem a magnety - pěstování rostlin	- práce se siloměrem	
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo – 4. ročník	Učivo – 5. ročník	Průřezová témata
Žák - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života		- lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - prevence úrazů a nemocí	

- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- nemoci, jejich příznaky, preventivní péče	- vývoj jedince, vznik života, puberta - osobní hygiena a péče o tělo	
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- duševní hygiena, pohybový režim - masmédiá a jejich vliv na psychiku člověka, hodnocení reklamy - vzájemné posuzování využívání volného času, denní režim - zdravý životní styl		Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- osobní bezpečí, krizové situace - možná nebezpečí ohrožující zdraví, rodinné prostředí, výběr kamarádů, cizí dospělá osoba - účelné chování v případě ohrožení, evakuace - agresivita, šikanování, řešení konfliktních situací - odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži - předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		Asertivní chování.
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- návykové látky – závislost - označování nebezpečných látek - odmítání cigaret a alkoholu, modelové situace - hrací automaty a počítače - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- správná výživa - složky potravin, zdroje bílkovin, vitamínů, tuků, sacharidů - dopad stravy na vývoj člověka - výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy - pitný režim		
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - rozpozná život ohrožující zranění	- obvazová technika, stabilizovaná poloha - poskytnutí první pomoci; nácvik přivolání první pomoci		

<ul style="list-style-type: none"> - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně 	<ul style="list-style-type: none"> - hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě - zpracování neúspěchu - rozlišování mezi nabídkami - schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání 	<p>Iniciativa Asertivní chování Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> - základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce - etická stránka vztahů - etická stránka sexuality 	<p>Aplikovaná etická výchova – sexuální zdraví. Aplikovaná etická výchova – rodina.</p>

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce vede žáky k tvořivému myšlení, spolupráci, motivuje žáky k další činnosti, rozvíjí u žáků schopnosti a dovednosti potřebné pro praktický život, vážit si práce druhých, umět spolupracovat a hodnotit.

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Předmět je na I. i II. stupni vyučován s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá formou praktických činností ve třídě, školní dílně a na školním pozemku.

1. období

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy	Učivo - 1. ročník	Učivo - 2. ročník	Učivo - 3. ročník	Průřezová témata
Žák - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- práce s papírem a kartonem, s textilem, jehlou a nití, práce s přírodním materiálem, s drátkem - modelování - výrobky motivované lidovými zvyky, tradice, řemesla			Kreativita.
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	- origami - tvorba podle šablony	- origami	- origami - výroba na podkladě obrázku a slovního popisu	

- využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů - spolupodílí se na výzdobě třídy	- radost ze společné činnosti a výsledku, základní pravidla spolupráce	Schopnost spolupráce.
--	--	-----------------------

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo - 1. ročník	Učivo - 2. ročník	Učivo - 3. ročník	Průřezová témata
Žák - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavba věže - hra se stavebnicí	- práce se stavebnicí a návodem	- práce se stavebnicí a návodem	Psychohygiena.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo - 1. ročník	Učivo - 2. ročník	Učivo - 3. ročník
Žák - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- proměny během roku - výroba lektvaru z přírodnin	- pozorování pučení - pozorování klíčení - hry se semínky	- pěstování rostliny, včetně sklizně
- pečuje o nenáročnou rostlinu	- péče o pokojové rostliny	- péče o pokojové rostliny	- množení pokojových květin, přesazování

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy	Učivo - 1. ročník	Učivo - 2. ročník	Učivo - 3. ročník
Žák - připraví tabuli pro jednoduché stolování	- držení příboru - prostírání	- výroba svačiny - oslava narozenin	- výroba dvou pokrmů
- chová se vhodně při stolování	- zásady správného stolování		

2. období

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy	Učivo - 4. a 5. ročník	Průřezová témata
Žák - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- práce s papírem a kartonem - modelování - práce s textilem, jehlou a nití - práce s přírodním materiálem, s drátkem - výrobky motivované lidovými zvyky, tradice, řemesla	Kreativita.
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- ošetření poranění a zásady bezpečnosti s nástroji	
- rozvíjí svou tvořivost a fantazii, umí vyjádřit zájem - jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a kolektivu třídy	- vytváření prožitku radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a experimentování	Tvořivost v mezilidských vztazích.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo - 4. a 5. ročník
Žák - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- pokusy a pozorování; ověřování podmínek života rostlin - klíčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- ošetřování pokojových rostlin; zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování - řez a jednoduchá vazba a úprava květin

- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- příprava potřebných pomůcek a zacházení s nimi - zásady bezpečnosti, ošetření poranění
--	---

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy	Učivo - 4. a 5. ročník
Žák	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	- základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm	- potraviny a jejich úprava, příprava jednoduchého pokrmu, pohoštění - úprava ovoce, zeleniny za studena, nápoje
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- úprava stolu a stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	- bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů - udržování pořádku a čistoty

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání jako je hudební výchova, estetika, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, úrazová zábrana, etika, právo.

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí a činnost žáků v tělesné výchově k rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

- osvojení nových pohybových dovedností
- orientace v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a průceschopnost
- zvládnutí základních organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad
- kladné prožívání osvojovaných pohybových činností
- uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu

Obsah předmětu je převážně vyučován v koncentrovaných tematických blocích, proto jsou osnovy členěny do tematických celků. V jejich rámci je učivo předkládáno jako ucelený soubor námětů a výstupů a není děleno do ročníků. Součástí je pouze učivo základní, které bude nabídnuto všem žákům, a učivo rozšiřující (nezávazné), které je možno nabídnout jednotlivcům nebo skupinám žáků, které je mohou zvládnout.

Výuka probíhá po jednotlivých ročnících s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Součástí hodnocení výuky tělesné výchovy jsou atletická olympiáda a gymnastické závody. Výuka probíhá ve vybavené školní tělocvičně, fotbalovém hřišti TJ Jiskra Višňová a v terénu.

Škola nabízí prostřednictvím občanského sdružení I. O. - Inteligentní odpoledne v rámci volnočasových aktivit další formy pohybových činností a kroužků jako například atletiku, florbal aj. s cílem vytvořit pro žáky celotýdenní pohybový program.

1. období

Očekávané výstupy	Učivo – 1. – 2. ročník
Žák - zná pravidla chování při TV a zásady hygieny v tělocvičně i na hřišti, řídí se povely učitele - ví, že pohyb je zdravý - jedná v duchu fair-play a dokáže pomoci spolužákovi při zranění	- pravidla chování při TV a zásady hygieny - správné a čestné chování a jednání - kondiční, relaxační, posilovací, koordinační a tvořivá cvičení - ošetření drobného zranění spolužáka - správné držení těla
- zvládá jednoduché pohybové činnosti a činnosti prováděné ve skupině (spolupracuje při hře se spolužáky)	- sedy, lehy, dřepy - rychlé přeběhy, lezení, přelézání - kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou, cvičení na lavičkách, žebřinách, švihadla, šplh - chytání a házení míče, hod na cíl, dribling - skok z místa, skok do dálky a do výšky, nácvik odrazu - běh do 60 m - pohybové a míčové hry (zaměřené na orientaci v prostoru)

2. období

Očekávané výstupy	Učivo – 3. – 5. ročník
Žák - zná pravidla chování při TV a zásady hygieny v tělocvičně i na hřišti, řídí se povely učitele - ví, že pohyb je zdravý - jedná v duchu fair-play a dokáže pomoci spolužákovi při zranění	- pravidla chování při TV a zásady hygieny - správné a čestné chování a jednání - kondiční, relaxační, posilovací, vyrovnávací, koordinační a tvořivá cvičení - ošetření drobného zranění spolužáka - správné držení těla - základní dopomoc a záchrana při cvičení

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduché pohybové činnosti a činnosti prováděné ve skupině (spolupracuje při hře se spolužáky) - dokáže využít cviky, které potřebuje ke zlepšení své fyzické kondice - umí zhodnotit svůj výkon a výkon spolužáka - dokáže cvičit podle jednoduchého nákresu - je schopen zorganizovat soutěž či jinou pohybovou činnost - ví, kde může získat informace o sportu a TV 	<ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - kotoul vpřed a vzad - gymnastika - skoky na trampolíně, přeskoky přes kozu a bednu, stoje na rukou - cvičení na nářadí-žebřiny, lavičky, kruhy, kladina, hrazda; šplh na tyči (lano) - rytmická gymnastika - úpoly - přetahy, přetlaky - atletika - běh na 60 m, štafeta, atletický čtyřboj, vytrvalostní běh až na 10 min.; skok z místa, skok daleký; hod míčkem, hod na cíl - drobné hry - sportovní hry - košíková, fotbal, vybíjená, házená - cvičení v přírodě - podle místních podmínek (bobování, sáňkování)
---	--

UMĚNÍ A KULTURA

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova vede k osobnostnímu rozvoji žáka, rozvíjí schopnost poznávání sebe i okolního světa, sebeovládání, soustředění se. Obsahuje cvičení pro rozvoj rysů kreativity, je prostředkem odpočinku a měla by vést k pozitivnímu naladění. Důležitá je také kooperace dětí a uplatňuje se určitý druh komunikace, jelikož každé výtvarné dílo je zároveň výpovědí.

Seznamuje děti s lidovou slovesností, zvyky, tradicemi a výtvarnou kulturou. Prostřednictvím výtvarné výchovy se snadněji dítě propracovává od konkrétního myšlení, které převládá na 1. stupni, k abstraktnímu myšlení.

Výuka probíhá ve třídě nebo venku. Vhodná témata lze realizovat jako projekt v rámci mezipředmětových vazeb. Vzniklá díla učitel vystavuje na žáky viditelných místech jako podporu jejich činnosti.

Časová dotace pro výuku výtvarné výchovy je v 1., 2. a 3. ročníku 1 vyučovací hodina týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

1. období

Očekávané výstupy	Učivo - 1. ročník	Učivo - 2. ročník	Učivo - 3. ročník	Průřezová témata
Žák - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- poznávání výtvarných materiálů a nástrojů - hra se stopou - hra s linií, hledání vlastností linie - hry s tekoucí barvou - otisky materiálů	- hry s kreslířskými materiály, linie tenká, široká - hry s barvou, její vlastnosti - otisky materiálů - akvarel - výrazové vlastnosti barvy - sytost	- hra se stínem, užití linie, kontrast ploch, tmavá a světlá - míchání barev - barvy studené a teplé, malba temperami - podoby přírody	
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- uspořádání tvarů - formát na výšku a šířku - velikost objektu a volba formátu - počasí, příroda a běh času - povrchy materiálů, přírodnin	- uspořádání tvarů - formát na výšku a šířku - velikost objektu a volba formátu - charakteristické okolí školy - dlažba, zeď, tráva - dekorativní náměty	- dotváření obrázků - výtvarná tvorba inspirovaná fotografií – např. vesmíru - návrhy obalů na vybraný výrobek - hra s náhodou	

<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - sluchový podnět – zachycení zvuku - zrakový podnět - kresba podle skutečnosti, předmět z okolí - hmatový podnět – poznávání předmětů po hmatu, kresba poslepu 	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoření sbírky předmětů, které se nám líbí – např. kamínků - hledání krásna kolem sebe - stylizace 	<ul style="list-style-type: none"> - zrakový podnět - portrét - sluchový podnět - Čtvero ročních období A. Vivaldi - zachycení chutě, vůně - vyjádření vlastních pocitů 	
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - ztvárnění svých představ o okolním světě - rodina, dopravní prostředky - kresba a malba podle fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> - ztvárnění svých představ o okolním světě - technika - kresba a malba podle fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba a malba podle fantazie - místo, kde žiji, životní prostředí - příběhy všedního dne 	<p>Osobnostní a sociální výchova - kreativita, psychohygienu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s uměleckým dílem (plnění podobného úkolu jako autor díla) - ilustrace - hodnocení výtvarného díla - skupinová práce - vede učitel, např. společná práce na velkém formátu (dokreslování lístečků) 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s uměleckým dílem (výtvarný přepis) - ilustrace - hodnocení výtvarného díla - skupinová práce - např. ztvárnění čarodějnice na velký formát, učitel jako pomocník a poradce 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s uměleckým dílem (výtvarná parafráze, přepis pocitu z díla) - ilustrace - hodnocení výtvarného díla - skupinová práce 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů - spolupodílí se na výzdobě třídy 	<ul style="list-style-type: none"> - radost ze společné činnosti a výsledku, základní pravidla spolupráce 			<p>Schopnost spolupráce.</p>

2. období

Očekávané výstupy	Učivo - 4. ročník	Učivo - 5. ročník	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojování si výtvarně výrazových prostředků prostřednictvím her - kontrast, zkoumání barvy, hry s linií, kompozice a vědomé uplatnění při práci - vycházky do přírody, pozorné vnímání a uvědomování si souvislostí 	<ul style="list-style-type: none"> - osvojování si výtvarně výrazových prostředků prostřednictvím her – uplatnění náhody, vytváření různých variant, hry s písmem - etudy s linkou, tvarem a barvou - vyvážení kompozice - vycházky do přírody, pozorné vnímání a uvědomování si souvislostí 	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání vlastností povrchů - frotáže, kresby textur - výtvarný přepis věcí – přírodnin a věcí - nezvyklé pohledy na skutečnost - objevování detailů a řezů, jejich proměna, pozorování pomocí hmatu 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné poznávání předmětů denního života, jejich podob, funkcí a způsobu používání - přepis přírodnin, jejich stavby, tvarů a barev - objevy při pozorování přírodnin - detaily, výřezy, zvětšeniny, povrchy, řezy a asociace 	
<ul style="list-style-type: none"> - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - skupinová práce, základní pravidla spolupráce a plnění úkolů, radost ze společné činnosti a výsledku - hodnocení díla - podpora sebeoceňování, sebehodnocení, sebe prezentace - vytváření prožitků radosti pro druhé 		Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy, kooperace. Aplikovaná etická výchova – duchovní rozměr člověka.
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svou tvořivost a fantazii, umí vyjádřit zájem - jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a kolektivu třídy 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření prožitku radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a experimentování 		Tvořivost v mezilidských vztazích.

<p>- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>- hudba a výtvarné umění - soustředění se na vnímání jinými smysly než zrakem jako zdroj inspirace - výtvarný přepis</p>		
<p>- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>- život na Zemi - např. Slunce jako zdroj světla a tepla na Zemi - historie lidského rodu - báje a pověsti, lidská síla - poznávání sama sebe - smyslové poznatky, tělové zkušenosti, zanechávání otisků, podoby tváře, tělo a pohyb, nálady a myšlenky - vyjádření nálady, lidské vlastnosti - tvorba podle vlastní fantazie</p>	<p>- Země, planeta lidí - zeměkoule, pásmo života, vzdálené kraje, mapy neznámých kontinentů, rostliny a zvířata, životní prostředí, zodpovědnost lidí za život - Země jako místo pro člověka - lidské sídliště, lidské činnosti, minulost a přítomnost - člověk ve vesmíru - vesmírné objekty, hvězdy, kosmonautika, ufo - pocity, nálady, gesto, mimika, vzájemné vztahy, dialog, prožívání času a prostoru, výtvarné akce</p>	<p>Enviromentální výchova - vztah člověka a prostředí. Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena, kreativita, sebepoznávání.</p>
<p>- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>- vyjádření prožitku ze setkání s uměleckým dílem - hudba, literatura, divadlo, tanec</p>	<p>- vyjádření prožitku ze setkání s uměleckým dílem - hudba, literatura, divadlo, tanec; přepis dojmu - přepis světa přírody a jeho projevů - užití linií, tvarů a barev</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s uměleckým dílem - návštěva regionální památky - parafráze reprodukcí - zvětšování detailů, dokreslování částí - přepis reprodukce s využitím jiných výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s uměleckým dílem - pozorování světa umění - aktivní kontakt s uměleckým dílem - rozbor uměleckého díla, zvětšování a proměňování 	
---	---	---	--

Hudební výchova

Hudební výchova má především za cíl zajistit hudební rozvoj žáků. Rozvíjí především dovednosti vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové. Umožňuje žákům kompenzovat a uvolnit pracovní napětí a nabídnout radostné prožitky. Učitel má za úkol podněcovat zájem žáků o hudbu a měli by být položeny také základy pro samostatnou orientaci žáků ve světě hudby. Žáci prožívají ve škole hudbu nejen citově, ale učí se s ní pracovat, vnímat její funkci a také hodnotit. Styk s hudbou kultivuje smyslové vnímání a formuje osobnostní postoje, prohlubuje sociální citlivost, otvírá svět hudební kultury, kompenzuje potřebu setkání s krásnem.

Výuka hudební výchovy je začleněna do časového plánu v dotaci 1 hodina týdně ve všech ročnících.

I. STUPEŇ

1. období

Očekávané výstupy	Učivo - 1. ročník	Učivo - 2. ročník	Učivo - 3. ročník
Žák - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase	- otevírání úst, výslovnost, nádech a výdech, tón krátký a dlouhý - sjednocování hlasového rozsahu c1-a1, tón hluboký a vysoký, tvoření hlavového tónu - dynamika- zpěv p, mf, f	- vyrovnávání vokálů - výslovnost koncovek - hospodárné dýchání, frázování (fráze na jeden nádech) - sjednocení hlasového rozsahu c1-c2 - volný nástup 1. a 5. stupně	- dýchání - klidný nádech v pauze, rychlý vdech mezi frázemi - měkké nasazení, pěvecké dělení slov - sjednocování hlasového rozsahu c1-d2 - volný nástup 3. stupně v dur - hudební hry s šestitónovou durovou řadou a durovým a mollovým kvintakordem

<ul style="list-style-type: none"> - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> - melodická ozvěna, otázka a odpověď 5-3 - melodizace textu, jména a říkadla 5-6-5-3, 5-4-3, 5-4-3-5, 5-6-5-4-3-2-1 - ukončenost melodie 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební dialog – otázka a odpověď - rytmus, dynamika a takt – noty a pomlka celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, p-mf-f a zesilování, zeslabování - melodizace textu – diatonické postupy v dur v rozsahu kvinty, využití durového kvintakordu - doplňování dvoutaktového motivu do čtyřtaktové fráze 	<ul style="list-style-type: none"> - průprava k dvojhlasu - doprovody s použitím souzvuku dvou tónů - zápis jednoduché melodie – notová osnova, houslový klíč, taktová čára, 4/4 takt, noty c1-a1 - hudební forma a,b a,b,a
<ul style="list-style-type: none"> - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> - základ hry na dětské hudební nástroje a doprovody v 2/4 a 3/4 taktu - doprovody na melodické nástroje, melodická ozvěna, melodizace textu 	<ul style="list-style-type: none"> - využití 1. a 5. stupně při doprovodu, náznak T a D - hudební dialog - otázka a odpověď - kánon rytmický, pokus o melodický - melodizace textu, využití kvintakordu - doplňování dvoutaktového motivu do čtyřtaktové fráze 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební hry s šestitónovou durovou řadou a durovým a mollovým kvintakordem
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> - držení těla s hudebním doprovodem - krok, chůze, pomalu, rychle - hra na tělo a pohybový doprovod písně - tleskání, podupy, vzpažení, podřep, melodie vzestupná a sestupná, taneční hry – např. zlatá brána 	<ul style="list-style-type: none"> - chůze po špičkách, poskok, výměnný krok - chůze ve 3/4 taktu - nácvik jednoduchého tanečku, držení rukou, otočka, mazurka - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady 	<ul style="list-style-type: none"> - třídobá chůze po kruhu - dvoudobá chůze v průpletu - taktování na dvě a na tři doby - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady – polka

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišování zvuku a tónu, lidské hlasy - mužský, dětský, ženský; mluvní a zpěvní - rozlišuje ukolébavku a pochod - poznávání zvuků, vnímání tempa, dynamických změn, tempa, rytmu prostřednictvím několika hudebních ukázek	- zrychlování a zpomalování - pohybové vyjádření poslechu - poznávání zvuků, vnímání tempa, dynamických změn, tempa, rytmu prostřednictvím několika hudebních ukázek – vlak, zvířátka v hudbě	- rozlišování hudby podle její společenské funkce - hudba k zábavě, slavnostní hudba - hudba k tanci dříve a dnes - poznávání zvuků, vnímání tempa, dynamických změn, tempa, rytmu prostřednictvím několika hudebních ukázek – roční období, počasí v hudbě
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- hudba vokální a instrumentální - hudební nástroje - klavír, housle, zobcová flétna, kytara, kontrabas - poslech české hymny	- píseň lidová a vytvořená skladatelem - další hudební nástroje – trubka, violoncello, klarinet, pozoun, velký buben	- drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka - další hudební nástroje – akordeon, lesní roh, malý bubínek, činely, basová kytara, syntetizátor

2. období

Očekávané výstupy	Učivo - 4. ročník	Učivo - 5. ročník
<p>Žák</p> <p>- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p>	<p>- vázání tónu, prodlužování výdechu</p> <p>- sjednocování hlasového rozsahu h-d2</p> <p>- počátky dvojhlasého zpěvu</p> <p>- volný nástup spodního 5. stupně a 8. stupně</p> <p>- zpěv české hymny</p> <p>- hudební hry s osmitónovou durovou řadou a šestitónovou řadou mollovou</p> <p>- celý tón a půltón - volný nástup spodního 7. stupně</p>	<p>- střídavý dech</p> <p>- upevňování již osvojených pěveckých dovedností</p> <p>- volné nástupy 2., 4., 6. a spodního 7. stupně</p> <p>- příprava trojhlasu, pokusy o polyfonní zpěv</p> <p>- trojhlasý kánon</p> <p>- zpěv české hymny</p>

- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	- nácvik čtení notového zápisu, nota s tečkou - opěrné písně k jednotlivým nástupům, intervalům - legato, staccato, repeticie	- čtení notového zápisu - synkopa, triola, stupnice a předznamenání - seznámení s C dur, D dur, F dur, a moll
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- doprovod tónikou a dominantou - hra snadných lidových písní - melodie i doprovody	- doprovod s využitím dominanty a subdominanty - hra jednoduchých hudebních skladbiček
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rondo - menuet - píseň lyrická, žertovná, hymnická	- mateník a valčík - skladbička s jazzovými prvky
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- improvizace závětí k danému předvětí - hudební hry s osmitónovou durovou řadou a šestitónovou řadou mollovou	- improvizace doprovodu tónikou a dominantou spolu s bicími nástroji - dirigent, sbormistr, kapelník
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- zpěvní hlasy - soprán, alt, tenor, bas - hudební nástroje - pikola, příčná flétna, hoboj, fagot, tuba - vnímání výrazových prostředků v hudbě W. A. Mozarta, L. Janáčka	- polyfonní hudba vokální i instrumentální, J. S. Bach - okolnosti vzniku české hymny, F. Škroup - hudební nástroje - varhany, harfa - lidová kapela, orchestr symfonický a jazzový, nástrojové seskupení v rocku
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- poskočný krok ve 2/4 taktu (hulán) - kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (sousedská) - cvalový krok - pohybové vyjádření výrazu a nálady	- jednoduchý taneček - kultivované pohybové projevy odvozené ze současné populární hudby - pohybové vyjádření výrazu, nálady - valčík

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Školní družina je zařízením výchovy mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování a nenahrazuje ho. Hlavním cílem je zabezpečení odpočinku, rekreace a zájmové činnosti žáků. Přispívá k odstranění únavy ze školní činnosti a pomáhá rozvíjet a uspokojovat zájmy žáků. Důležitým cílem školní družiny je rozvoj sebeobsluhy dítěte, pěstování hygienických návyků, rozvíjení slušného a ohleduplného chování vůči svým spolužákům a dospělým, ohleduplné zacházení s vybavením školní družiny.

K zařazovaným výchovně-vzdělávacím činnostem patří pracovní, výtvarné, hudební činnosti zajišťující rozvoj tvořivých dovedností a estetického cítění dětí, a přírodovědné činnosti, jejichž smyslem je prohlubování znalostí o přírodě a vytváření pozitivního vztahu dětí ke svému životnímu prostředí. Vychovatelky na začátku školního roku zpracovávají tematický plán, kde jsou časově a tematicky rozvrženy činnosti družiny v průběhu celého školního roku.

Velkou pozornost věnují vychovatelky žákům se zdravotním postižením, zdravotním a sociálním znevýhodněným. Žáci jsou plně začleňováni do všech činností družiny, je akceptováno jejich pracovní a osobní tempo.

Mimo činnosti výchovně-vzdělávací plní školní družina i funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před, mezi a po skončení vyučování. Školní družina je otevřena denně od 6,00 do 7,30 (ranní provoz) a od 11,35 do 16,00 (odpolední provoz). Po skončení vyučování jsou podle rozvrhu žáci ve škole předáni vyučujícími vychovatelkám, které děti převádí do školní restaurace na oběd a následně do školní družiny. Vychovatelky vykonávají také dohled nad žáky v průběhu přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním a zajišťují přesuny žáků do volnočasových aktivit (kroužků) probíhajících v době činnosti ŠD.

Ranní provoz probíhá v budově ZŠ (Višňová 173), kde je k tomu vyčleněna jedna učebna vybavená relaxačním koutkem, hracím stolem, stavebnicemi a hrami. Žáci pod dohledem vychovatelky využívají jednou týdně počítačovou učebnu.

Odpolední provoz probíhá v budově MŠ (Višňová 159), kde je ŠD umístěna v podkroví budovy. Zde jsou k dispozici dvě učebny vybavené vhodným nábytkem, stavebnicemi, didaktickými a společenskými hrami. Průběžně je vybavení družiny doplňováno a modernizováno. Vychovatelky mohou využívat počítač a internet. Obě oddělení využívají v jarním a podzimním období zahradu u budovy, která je vybavena hracími prvky, pískovištěm, hračkami a základním sportovním náčiním.

Školní družina je určena pro žáky I. stupně. Žáci jsou do školní družiny přijímáni na začátku, popř. v průběhu školního roku do naplnění kapacity ŠD. Zápis probíhá na základě vyplnění a odevzdání zápisního lístku zákonným zástupcem vychovatelce. O přijetí rozhoduje ředitel/ka školy.

Žáci jsou podle věku rozděleni do dvou oddělení, o každé se stará jedna vychovatelka.

Chod školní družiny je upraven vnitřním řádem ŠD, se kterým jsou každoročně seznamováni všichni žáci na začátku školního roku. Současně jsou žáci poučeni o chování ve ŠD a o zásadách ochrany zdraví při pobytu v prostorách určených k činnosti družiny. Zákonní zástupci

jsou seznámeni s vnitřním řádem ŠD na informativní schůzce před nástupem dítěte do 1. ročníku ZŠ.

Činnosti školní družiny

Činnosti	Očekávané výstupy	Obsah
Odpočinkové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění klidu, odstranění únavy z vyučování - kompenzace jednostranné únavy 	<ul style="list-style-type: none"> - zařazují se nejčastěji ráno pro žáky, kteří brzy vstávají, po obědě a podle potřeby během odpoledne - klidná zaměstnání, např. stolní a společenské hry, poslechová činnost (pohádky, písně), individuální rozhovory s dětmi - nejsou fyzicky ani psychicky náročné
Rekreační činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - odstranění únavy z vyučování pohybem, regenerace sil do dalšího dne - pobyt na čerstvém vzduchu 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní odpočinek, hry a činnosti jsou rušnější, např. hry ve volné přírodě (jaro, léto, podzim – vycházky do lesa, na hřiště, soutěžení, kolektivní hry, míčové hry, v zimě sáňkávání, stavění sněhuláků, hrátky na sněhu), ve školní družině jsou zařazovány tělovýchovné chvílky a náročnější pohybové hry
Pracovní činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - umožňují seberealizaci, rozvíjení osobnosti, tvořivých a motorických dovedností žáka, nepřímo doplňují vyučování 	<ul style="list-style-type: none"> - výzdoba školní družiny a školní jídelny - svátky během roku (Vánoce, Velikonoce, Den matek, apod.) - práce s přírodninami, modelínou, textilem, papírem (individuální, kolektivní)
Výtvarné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení fantazie, vnímání okolního světa a estetického cítění - rozvoj motorických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba, malování různými výtvarnými technikami (vodové barvy, pastele, uhlí, křídly, kombinovaná technika), papírové koláže apod. - ilustrace k přečteným pohádkám
Přírodovědné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj znalostí o přírodě - vytváření kladného vztahu k přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování a poznávání přírody (druhy stromů, trav, květin, ovoce, hub, zvířete, apod.) - sběr kaštanů a žaludů
Sportovní činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj šikovnosti, obratnosti, hbitosti a celkové tělesné kondice dítěte - rozvíjení komunikace v kolektivu 	<ul style="list-style-type: none"> - sportovní hry na hřišti, v přírodě

	- dodržování pravidel hry	
Hudební činnosti	- rozvíjení hudebního sluchu a rytmu - poslouchání hudby	- poslech hudby - pořádání soutěží mezi žáky (individuální, dvojici, trojice) a vyhodnocení nejlepších výkonů
Příprava na vyučování		- děti se snaží samostatně vypracovávat domácí úkoly, vychovatel na požádání poradí - je dobrovolná

AUTOEVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST

Oblast autoevaluace	Cíle a kritéria evaluace	Nástroj	Časové rozvržení
Hodnocení vzdělávacích výsledků žáka.	Vést žáka k objektivnímu sebehodnocení, posilovat jeho sebevědomí. Umožnit žákovi porovnání s jinými žáky.	Ústní zkoušení, didaktické testy, písemné práce, rozbor prací žáka (např. sešity, laboratorní práce, výrobky, atd.)	Průběžné hodnocení, čtvrtletní a pololetní hodnocení známkou (uzavřeno po pedagogické radě).
Vzdělávací výsledky školy	Porovnání dosažených výsledků vzdělávání s výsledky na jiných školách (3., 5. ročník)	Didaktický test (CERMAT, Kalibro, Scio).	Dlouhodobý záměr vzdělávání Jednou ročně.
Vztah žák – učitel.	Podporovat vztah mezi žákem a učitelem, a tak zlepšovat celkové klima ve škole.	Dotazník.	Jednou ročně.
Vztahy mezi žáky.	Zjišťovat vztahy mezi žáky, získávat informace o sociálně patologických jevech u žáků.	Dotazník, diskuse, schránka důvěry, pohovory s třídními učiteli, výchovným poradcem, metodikem prevence.	Jednou ročně, podle potřeby častěji, v souladu s minimálním preventivním programem školy.
Spokojenost žáka s úrovní výuky.	Zvyšovat spokojenost žáka s výukou, zefektivnit výuku tak, aby výsledky odpovídaly vynaloženému úsilí.	Dotazník – výsledky prezentovány na webových stránkách školy.	Jednou za 5 let.
Spokojenost rodičů s prací školy, učitele	Zvyšovat spokojenost rodičů s prací školy a učitele, podporovat vztah rodič – škola. Umožnit rodičům podíl na práci školy.	Dotazník – výsledky prezentovány na webových stránkách školy.	Jednou za 5 let.
Hodnocení školního vzdělávacího programu učiteli, plnění jeho cílů	Aktualizovat školní vzdělávací program, hodnotit reálnost učiva, které je dané školním vzdělávacím programem	Skupinová práce učitelů, rozhovory, příp. dotazník	Jednou ročně

Časový plán evaluační činnosti

		Zodpovídá
Pravidelné kontroly:		
1x za 2 týdny třídní kniha		Ř
1x týdně kontrola žákovských knížek		tř. učitelé
1x měsíčně upravenost tříd		metodik prevence
1x 5 let Dotazníkové šetření "spokojenost žáka-rodice s prací školy, úroveň výuky		Ř
SRPEN	Kontrola připravenosti budov před zahájením školního roku	Ř
	Jednání předmětových komisí dle ŠVP; hodnocení ŠVP	Ř
	Hodnocení výchovně-vzdělávacích výsledků	ped. rada
ZÁŘÍ	Kontrola TK, TV, KL, ŽK	Ř
	Kontrola tematických plánů – soulad se vzdělávacím programem	Ř
	Kontrola dodržení ped. org. zásad sestavování rozvrhu	Ř
ŘÍJEN	Kontrola dokumentace VP (podklady pro IVP)	Ř
LISTOPAD	Kontrola plnění tematických plánů	Ř
	Kontrola čtvrtletních kontrolních prací	Ř
	Hodnocení výchovně-vzdělávacích výsledků	ped. rada
	Kontrola počtu známek v ŽK	Ř
	Kontrola udělených opatření ke zlepšení kázně	Ř
	Kontrola informování ZZ o prospěchu a chování	Ř
	Kontrola využívání didaktické techniky	Ř
PROSINEC	Kontrola provedené inventarizace	Ř
	Kontrola používání OOPP	Ř
LEDEN	Kontrola čtvrtletních kontrolních prací	Ř
	Kontrola počtu známek v ŽK	Ř
	Kontrola informování ZZ o prospěchu a chování	Ř

	Kontrola a podpis vysvědčení	Ř
	Kontrola Tv a katalogových listů žáka	Ř
	Hodnocení výchovně-vzdělávacích výsledků	ped. rada
ÚNOR	Kontrola přihlášek se studiu - volba povolání	Ř
BŘEZEN	Kontrola výuky dopravní výchovy	Ř
	Kontrola jednacního protokolu	Ř
DUBEN	Kontrola výuky dopravní výchovy	garant DV
	Kontrola čtvrtletních kontrolních prací	Ř
	Kontrola počtu známek v ŽK	Ř
	Kontrola informování ZZ o prospěchu a chování	Ř
	Kontrola plnění tematických plánů	Ř
	Hodnocení výchovně-vzdělávacích výsledků	ped. rada
KVĚTEN	Dotazník-VZTAH UČITEL - ŽÁK	TU
ČERVEN	Kontrola informování ZZ o prospěchu a chování	Ř
	Kontrola čtvrtletních kontrolních prací	Ř
	Hodnocení výchovně-vzdělávacích výsledků	ped. rada
	Kontrola počtu známek v ŽK	Ř
	Kontrola TV a katalogových listů žáka	Ř

Kontrola práce učitelů v hodinách – hospitační činnost - a kontrola dozorů - průběžně během celého roku tak, aby byli postupně navštíveni všichni učitelé; konkrétní cíle jsou každoročně dány v ročním plánu práce. S hospitační činností souvisí i kontrola sešitů žáků. Základní škola a mateřská škola Višňová, okres Liberec, příspěvková organizace.